

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

826

Ореховый

1921

$\frac{2(059)}{0-83}$

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՑ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԵՒ

ՇԱՀԵԿԱՆ ՅԱԻԵԼՈՒԱԾՆԵՐՈՎ



1921--ՌՅՀ

ԳԻՆ 30 ԱԷՆԹ



ԵՐԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԱՍՈՆ

2(059)

0-83

2(059)
0-83

03 NOV 2009



3 SEP 2013

825



ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՒՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ // ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ



57481-66

ՏՈՄԱՐԻ ԲԱՆԱԼԻՆ

Թուական Բրիտանի	1921.
Թուական Հայոց	ՌՅՀ:
Տարեդիր	Ռ.
Եօթներեակ	Ե.
Վերադիր	Բ.
Տանուակ	ԱՂԵՂՆԱԻՈՐ

ԳԼԽԱԻՈՐ ՏՕՆԵՐ ԵՒ ՕՐԵՐ

- Յնվր. 19. ԴՇ. ԾՆՈՒՆԴ (Ա. Տաղաւար):
- Փետր. 20. ԿԻՐ. Բարեկենդան Առաջաւորաց:
- Մարտ 1. ԿԻՐ. Բուն Բարեկենդան:
- Ապրիլ 1. ԿԻՐ. Զատիկ (Բ. Տաղաւար):
- Մայիս 29. ԿԻՐ. Երեւման խաչ:
- Յունիս 9. ԵՇ. Համբարձումն:
- Յունիս 19. ԿԻՐ. Հոգեգալուստ:
- Յունիս 10. ԿԻՐ. Բարեկենդան Լուսաւորչի:
- Օգոստ. 7. ԿԻՐ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ (Գ. Տաղաւար):
- Օգոստ. 28. ԿԻՐ. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ (Դ. Տաղաւար):
- Սեպտմբ. 25. ԿԻՐ. իԱԶ (Ե. Տաղաւար):
- Հկտմբ. 2. ԿԻՐ. Բարեկենդան Ս. Գէորգայ:
- Նյմբր. 6. ԿԻՐ. Գիւտ խաչ:
- Դկտմբ. 3. ԿԻՐ. Բարեկենդան Յիւնականց:
- Դկտմբ. 25. ԿԻՐ. Բարեկենդան Ս. Յակոբայ:

ՏՕՆԱԿԱՆ ԿԱՄ ԿԻՐԱԿԻ ԲՈՒՆԵԼԻՒՔ ՕՐԵՐ

1. Կիրակիներ:
2. Ծննդեան Բ․բղ և Բ․բղ օրեր:
3. Տեառնընդառաջ:
4. Աւազ Հինգշաբթի:
5. Չառիկ Ա․Բ․Գ․ օրեր:
6. Աւետան տօն:
7. Համբարձման տօն (ԵՇ․):
8. Լուսաւորչի նշխարաց գիւտի օր (ՇԲ․):
9. Վարդալատի ԲՇ․ին:
10. Աստուածածնի ԲՇ․ին:
11. Խաչի ԲՇ․ին:
12. Աստուածածնի Յղութեան, Ծննդեան և Ընծայման տօնի օրեր:
13. Թաղէոս և Բարթողիմէոս Առաքելոց տօնի օրեր:
14. Վարդանանց Չօրալարաց տօնի օր:

ԱՆՇԱՐԺ ՏՕՆԵՐ ԱՄՍԱԹԻՒՆԵՐՈՎ

1. Յնվր․ 5(18), Ճրագալոյց Ծննդեան:
2. Յնվր․ 6 (19), Ծնունդ:
3. Յնվր․ 7-12 (20-25), Ծննդեան յաջորդ օրեր:
4. Յնվր․ 13 (26), Անուանակոչութիւն:
5. Փետր․ 14 (27), Տեառնընդառաջ:
6. Ապրիլ 7 (20), Աւետումն (Աստուածածնի):
7. Սպտմ․ 8 (21) Ծնունդն Ս․ Աստուածածնի ի յԱննայէ:
8. Նոյմբ․ 21 (Դեկտ․ 4) Ընծայումն Ս․ Աստուածածնի:
9. Դեկտ․ 9 (22), Յղութիւն Ս․ Աստուածածնի ի յԱննայէ:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՏՕՆԵՐ

1. Յնվր․ 1․ Ամառոք, New-Year's.
2. Փետր․ 12․ Ծնունդ Լինկոլնի, Lincoln's Birthday.
3. Փետր․ 22․ Ծնունդ Վաշինգթոնի, Washington's Birthday.
4. Մայիս 20․ Գերեզմանատօնի, Decoration Day.
5. Յունիս 17․ Տօն Պրնիքը Բլոյոյ, Bunker Hill Day.
6. Յուլիս 4․ Տօն Անկախութեան, Independence Day.
7. Սպտմբ․ 2․ Վաստակատօնի, Labor Day.
8. Հկտմբ․ 12․ Գօլօմպոսեան տօնի, Columbus Day.
9. Նյմբ․ 24․ ԵՇ․ Գոհարանտօնի, Thanksgiving Day.
10. Դեկտմբ․ 25․ Ծնունդ, Christmas.

Ամիսներ և Օրեր

Երսուն օր ունին Ապրիլ, Սեպտեմբեր, Նոյնպէս և Յունիս, Նոյեմբեր.
 Բսան ութ միայն ունի Փետրուար,
 Բնացորդներն ալ՝ Երսուն մէկ համար:
 Thirty days has September,
 April, June and November;
 February has twenty-eight,
 Thirty-one the others' rate.

ՊՍԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ԱՐԳԻԼԵԱԼ ՕՐԵՐ

1. Բոլոր Կիրակիներ:
2. Բոլոր ԳԾ. եւ ՈՒՐ. օրեր:
3. Հինգ Տաղաւարներու երկրորդ օրեր:
4. Ծննդեան, Անուանակոչութեան, Տեառնընդառաջի, Աւետման եւ Համբարձման տօնից օրեր:
5. Բոլոր Մեծ Պահոց օրեր եւ Չատկի առաջին շաբաթը, այսինքն՝ Բուն Բարեկենդանէն մինչեւ Նոր Կիրակի:
6. Առաջաւորաց, Վարդալատի, Աստուածածնի Վերախոխման, Խաչիկերացի, Յիսնակաց եւ Ծննդեան Շարափազանց օրեր:



ՊՍԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ԹՈՅԼԱՏՐԵԱԼ ՕՐԵՐ

1. Ծննդեան Ութօրէքին մէջ, Յնվր. 8(21)էն մինչեւ 12(25), հինգ օրեր:
2. Յնվր. 14(27)էն մինչեւ Առաջաւորաց Բարեկենդան:
3. Առաջաւորաց ԾԲ. օրէն մինչեւ Բուն Բարեկենդան:
4. Յինանց մէջ, Նոր Կիրակիի ԲԾ. էն մինչեւ Վարդալատի Բարեկենդան:
5. Վարդալատի ԳԾ. էն մինչեւ Աստուածածնի Բարեկենդան:
6. Աստուածածնի ԳԾ. էն մինչեւ Խաչի Բարեկենդան:
7. Խաչի ԳԾ. էն մինչեւ Յիսնակաց Բարեկենդան:
8. Յիսնակաց ԲԾ. էն մինչեւ Ծննդեան Բարեկենդան:

ԾԱՆՈԹ.— Եկեղեցական օրեր կ'ըսկսին արեւու մարը մտնելէն ետքը. հետեւաբար Կիրակի երեկոները կարելի է պսակ ընել, երբէ յաջորդ օրը արգիլեալ չէ պսակի համար:

ՀԱՅՆՔ ՍՊԱՐՄՈՍԱՅ ԵՒ ԱՆՏԱՐԱԿԱՆՅ ԵՒ ԱՂՈԹԻՅ ԳԻՇԵՐԱՊ ԱՇՏԱՍԱԿ,
ԵՒ ՄԱՂԹԱՅԱՆՅ, ԸՍՏ ԿԱՐԳԱԿՈՒՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅ ԵՎԵԼՔԻՈՒՅ:

Զայտ	Գի.—Յկ.	ԲՁ.—ԳՁ.	Ակ.—Գկ.	ԱՁ.—ԳՁ.
Ապրիլ	ԵրաննաՆ Իբրև	Այրբնա՛ Ի ներքեֆեան	Մի՛ նախանձիք խոստովան	Երկիր պատման Տէր սողաւն
Աւետարան	ՄԱՏԹԻՍՈՍ	ՄԱՐԿՈՍ	ԳՈՒԿԱՍ	ՅՈՎԱՆՆԵՍ
Քրիստոս	Վլան Ի վերուստ	Վան գաննելոյ	Վան ուղղելոյ	Վան Ի զէշքի
Ապրիլ	Տէր սունջեան	Գահատար զբն	Տէր երկն և երկրի	Ի զէշքի և Ի սունջեան
Մարտի	Սաղմոսիւք	Գահաբնամբ	Յերգս օրհնու- բեան	Ի զէշքի և

ԱՌԱՋԻԿԱՅ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԳԼԽԱՒՈՐ ՏՕՆԵՐՈՒՆ
ՕՐԵՐՆ ՈՒ ԱՄՍԱԹԻԵՐՈՒ

ՏԱՐԻՆԵՐ	Մննդ օրեր	Մննդ օրեր	Մննդ օրեր	Մննդ օրեր	Մննդ օրեր	Մննդ օրեր
1921 ՌՅՀ	ԳՇ. Ապրիլ 18—19	Մարտ 27	Օգոստոս 7	Սեպտեմբեր 25	Նոյեմբեր 6	Դեկտեմբեր
1922 ՌՅՀԱ	ԵՇ. Ապրիլ 3—16	Ապրիլ 16	Յունիս 23	Օգոստոս 27	Սեպտեմբեր 24	
1923 ՌՅՀՐ	ՈՒՐ. Մարտ 26—8 Ա.	Ապրիլ 1	Յունիս 15	Օգոստոս 26	Սեպտեմբեր 30	
1924 ՌՅՀԳ ՎՂ	ՇՐ. Ապրիլ 14—27	Ապրիլ 20	Օգոստոս 3	Սեպտեմբեր 31	Սեպտեմբեր 28	
1925 ՌՅՀԴ	ԲՇ. Ապրիլ 6—19	Ապրիլ 12	Յունիս 26	Օգոստոս 30	Սեպտեմբեր 27	

ԻԱՆՈԹ.—Հայոց Եկեղեցիական Տօնի արտաբնական և շփոթ Երաննաձիք 6—19:



—«Այլ ինձ քան լիցի պարծել, բայց միայն
ի հաչն Տեսան մերոյ Յիսուսի Գրիստոսի,
որով ինձ աշխարհ ի հաչ ելեալ է, եւ ես՝
աշխարհի»։ (Գաղտ. Զ. 14.)

ԱՄԱՆՈՐԻ ԻՂՁԵՐ

Խաչի՛դ մեռնիմ, Տէ՛ր իմ Յիսուս,
Ա՛յ հերիք են սեւ տարիներ... :
—Թող ՀԱԽԱՏՔԻ Ժա՛մ մ՛ըլլայ այս
Հայ սիրտերու սուրբ Միութեան:

Խաչի՛դ մեռնիմ, Տէ՛ր իմ Յիսուս,
Յաղքանակիդ այդ վեհ Գրոշին:
—Թող պիեղ ՅՈՒՍՈՅ Օ՛ր մ՛ըլլայ այս,
Փոքրիկ Հօսիդ Ազատութեան:

Խաչի՛դ մեռնիմ, Տէ՛ր իմ Յիսուս,
—Թող հուր ՍԻՐՈՅ Ա՛մ մ՛ըլլայ այս
Հայ բուխերկին բո՛րբ ջերմութեան,
Լո՛յս շինութեան Հայու Ճամուռն:

Խաչի՛դ մեռնիմ, Տէ՛ր իմ Յիսուս,
Սեւ տարիներ, օրեր, ժամեր
Ա՛յ քող անցնին:— Ազգիս համար
Թող ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ Դա՛ր մ՛ըլլայ այս:

- ԳՁ. 20. *ԵՇ. Բ. ըզ օր Ծննդեան: Մեռելոց:
 ԳԿ. 21. ՈՒՐԲ. Գ. ըզ օր Ծննդեան:
 ԴՁ. 22. ՇԲ. Դ. ըզ օր Ծննդեան:
 ԴԿ. 23. *ԿԻՐ. Ե. ըզ օր Ծննդեան:
 ԱՁ. 24. ԲՇ. Զ. ըզ օր Ծննդեան:
 ԱԿ. 25. ԳՇ. Է. ըզ օր Ծննդեան:
 ԲՁ. 26. ԴՇ. Ը. ըզ օր Ծննդեան, և և Տօն Ա-
 նուանահոգութեան Տեառն մերոյ Յիսու-
 սի Գրիստոսի:
 ԲԿ. 27. ԵՇ. Տօն Ծննդեան Սրբոյն Յովհան-
 նու Կարապետին:
 ԳՁ. 28. ՈՒՐԲ. Պահճ:
 ԳԿ. 29. ՇԲ. Տօն Սրբոյն Պետրոսի Հլրպարին.
 Վլասայ Եսային. և Արիստողոմայ Սրկզին:
 ԴՁ. 30. *ԿԻՐ. Առաջին զկնի Ութօրէից Ծնն-
 դեան: Հարց. ԴՁ. Ծագումն Միածնի:
 ԴԿ. 31. ԲՇ. Տօն Սրբոյն Անտոնի ձղնաւորին:

—Յարդէ՛ Եկեղեցւոյդ և Ազգիդ Տօները:
 Յիւշէ՛ որ այդ Տօներուն զէմբերն ու զէպ-
 քերը հոգեկան դիւցադնութեանց յիշատակ-
 ներ են: Հոգիդ պէտք չունի՛ր այդ դիւցադ-
 նութեանց:

—Ազատամիտ և զիր: Մոլեռանդութիւնը
 կ'սպաննէ մտքի և խղճի ազատութիւնը:
 Ինչպէս քաղաքական կարծիքներդ, նոյնպէս
 կրօնական համոզումներդ ամուր բռնէ. բայց
 յարդէ ուրիշներուն ալ քաղաքական կարծիք-
 ները և կրօնական համոզումները:

111



Չուկն

Փետրվար
 28 օր

- ԱՁ. 1. ԳՇ. ՏՕն Սրբոյն Թէոդոսի Թաղաւո-
 րին և մանկանցն Եփեսոսի:
 ԱԿ. 2. ԴՇ. Պահճ:
 ԲՁ. 3. ԵՇ. Տօն Սրբոյն Կիրակոսի և մօրն
 Յուղիտայի, և Սրբոյն Գորգիոսի, Պօ-
 ղեքտոսի և Գրիգորիսի:
 ԲԿ. 4. ՈՒՐԲ. Պահճ:
 ԳՁ. 5. ՇԲ. Տօն Սրբոյ Հայրապետացն Աթա-
 նասի և Կիրզի:
 ԳԿ. 6. *ԿԻՐ. Երկրորդ զկնի Ծննդեան:
 Հարց. ԳՁ. Արարիչդ արարածոց:
 ԴՁ. 7. ԲՇ. Տօն Սրբոյն ՎԱՀԱՆԱՅ ԳՈՂԹ-
 ՆԱՅԻՈՅՆ, և Սրբոյն Եւզինեայ Կուսին,
 և Տօրն նորա Փելիպպոսի և մօրն Կոր-
 դեայ, և Երկուց եղբարցն Սերգեայ և
 Ապիտանի, և Երկուց ներքինեացն:
 ԴԿ. 8. ԳՇ. Տօն Սրբոյ ձղնաւորացն Տրիփո-
 նի, Պարսամայ և Ռոփրիոսի:
 ԱՁ. 9. ԳՇ. Պահճ:
 ԱԿ. 10. ԵՇ. Տօն Սրբոյն Եւզինէոսի, Մակա-
 րիոսի, Վազլերիոսի, Կանդրիոսի և Ա-
 կիւղասայ:

- ԲԶ. 11. ՈՒԲ. Պահ.բ:
- ԲԿ. 12. ՇԲ. Տօն Սրբոյն Գրեգորի Աստուածարանին:
- ԳԶ. 13. *ԿԻՐ. Երրորդ զկնի Ծննդեան Հարց՝ ԳԿ. Այսօր գեկաւ:
- ԳԿ. 14. ԲՇ. Տօն Սրբոյ Մահարայեցոցն՝ Եղիազարու ԲՅՅինին, և Ծամունեայ և Եօթն որդւոյ նորին:
- ԴԶ. 15. ԴՇ. Տօն Սրբոյ Երկոտասան Մարգարէիցն:
- ԴԿ. 16. ԴՇ. Պահ.բ:
- ԱԶ. 17. ԵՇ. Տօն Սրբոյն Սոփեայ և Էրից դօտերացն՝ Պիատտի, Էլլիաի և Ազապեայ:
- ԱԿ. 18. ՈՒՐԲ. Պահ.բ:
- ԲԶ. 19. ՇԲ. Տօն Սրբոյն որդւոյ և թոռանց Սրբոյն Գրեգորի Լուսաւորին մերոյ, Արեստակիսի, Վրդանիսի, Յուսիանն, Գրեգորիսի, և Դանիէլի Մանազկերտացոյն:
- ԲԿ. 20. *ԿԻՐ. Չորրորդ զկնի Ծննդեան: Բարեկենդան Առաջաւորաց. Հարց՝ ԴԶ. Փառաւորելով:— ՄԼԺ. ԴԶ. Ուրախացիք Աստուածածին վերօրի:
- ԳԶ. 21. ԲՇ. Պահ.բ:
- ԳԿ. 22. ԳՇ. Պահ.բ:
- ԴԶ. 23. ԴՇ. Պահ.բ:
- ԴԿ. 24. ԵՇ. Պահ.բ:
- ԱԶ. 25. ՈՒՐԲ. Պահ.բ: Յիշատակ Յովնանու Մարգարէին:
- ԱԿ. 26. ՇԲ. Տօն Սրբոյն Մարգարի Չօրաւորին և որդւոյ նորա Մարտիրոսին, և

Չորեքտասան Զինուորացն:— Երեկոյին՝ նախասօնակ Տեառնընդառաջի և Անգատասն: Մէլէտ:

ԲԶ. 27. *ԿԻՐ. Հինգերորդ զկնի Ծննդեան: Տօն Քառասնօրեայ զալատեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի Տաճարն:

ԲԿ. 28. ԲՇ. Տօն Սրբոյ Աստվեան Չօրաւարաց:

—Իրբև հայ-քրիստոնեայ մարդ քա՞ջ ևս. կրնա՞ս խղճմտանքիդ բացարձակ աղատութեան մէջ՝ խոտովանիլ թէ Հայր մը ունիս, որ յերկինս է:

Երանի՜ թէ կարող ըլլայիր վստահարար և համարձակապէս ըսել. «Հայր մեր, որ յերկինս...»:

—Աշխարհաբաղաբացի մի՛ ըլլար: Ազնուացուր ինքնութիւնդ. զօրացուր զիտակցութիւնդ. փարի՛ր, ամո՛ւր փարի՛ր, պարճանքո՛վ փարի՛ր այն զբօշին միայն, որուն բաղաբացին ևս:



99-18445



Խոյ

ՄԱՐՏ
31 օր

- ԳՁ. 1. ԳՇ. Տօն Սրբոց Սուքիասանց Վկայիցն:
- ԳԿ. 2. ԳՇ. Պահօր:
- ԴՁ. 3. ԵՇ. Տօն Սրբոց Ոսկեանցն Վկայիցն:
- ԴԿ. 4. ՈՒՐԲ. Պահօր:
- ԱՁ. 5. ՇԲ. Տօն ՍՐԲՈՅՆ ԻՍԱՀԱԿԱՅ ՊԱՐԹԵՒԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԵՐՈՅ:
- ԱԿ. 6. *ԿԻՐ. Հարց' ԴԿ. Որ յաղեղակերպ: ՄԼՃ. Աստուածամիկ մայր Լուսոյ:
- ԲՁ. 7. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Մարկոսի եպոսն., Պիոսի ԲՅՆյԻՆ., Կիւրղի եւ Բենիամինի Սրկղցն., եւ Սրբոց Վկայիցն Արղւմսեհի, Որմղղանայ եւ Սայենի:
- ԲԿ. 8. ԳՇ. Տօն ՍՐԲՈՅ ՀԵՒՈՆԴԵԱՆՅ ՔԱՀԱՆԱՅԻՅՆ ՄԵՐՈՅ:
- ԳՁ. 9. ԴՇ. Պահօր:— Երեկոյեան նախատօնակ Վարդանանց:
- ԳԿ. 10. *ԵՇ. Տօն ՍՐԲՈՅ ՎԱՐԴԱՆԱՆՅ ՁՕՐԱՎԱՐԱՅՆ ՄԵՐՈՅ 1036 ՎԿԱՅԻՅՆ, որք կատարեցան ի մեծ պատերազմին:— Տօն ազգային: Հողհանդիստ վասն Համօրէն ննջեցելոց Ազգիս Հայոց:
- ԴՁ. 11. ՈՒՐԲ. Պահօր:

- ԴԿ. 12. ՇԲ. Տօն Սրբոցն Կ. Պոլսոյ Սուրբ Ժողովոյն 150 Հյրպոցն.:— Երեկոյեան՝ Փակեալ Խորան:
- ԴԿ. 13. *ԿԻՐ. Առաջին՝ Մեծ Պահօց:— Օրհն. ԴԿ. Բանն որ քնդ Հօր. Խւր սարօքն: Բուն Բարեկենդան:
- ԱՁ. 14. ԲՇ. Ա. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԱԿ. 15. ԳՇ. Բ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԲՁ. 16. ԴՇ. Գ. օր ՄԼՃ պահօց:— Սկիզբն Ապաշխարիութեան Կարգին:
- ԲԿ. 17. ԵՇ. Դ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԳՁ. 18. ՈՒՐԲ. Ե. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԳԿ. 19. ՇԲ. Ձ. օր ՄԼՃ պահօց:— Տօն Սրբոյն Թէոդորոսի Չօրապարին:
- ԴՁ. 20. *ԿԻՐ. Երկրորդ եւ Է. օր ՄԼՃ պահօց:— Օրհն. ԴՁ. Որ զօրէն սրբութեան. Խւր սարօքն: Արտաբան:
- ԴԿ. 21. ԲՇ. Ը. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԱՁ. 22. ԳՇ. Թ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԱԿ. 23. ԴՇ. Ժ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԲՁ. 24. ԵՇ. ԺԱ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԲԿ. 25. ՈՒՐԲ. ԺԲ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԳՁ. 26. ՇԲ. ԺԳ. օր ՄԼՃ պահօց:— Տօն Սրբոյն Կիւրղի Երուսաղեմայ Հյրպոսին., եւ միւս Կիւրղի եպոսն., եւ մօրն նորա Աննայի:
- ԴԿ. 27. *ԿԻՐ. Երրորդ, եւ ԺԴ. օր ՄԼՃ պահօց:— Օրհն. ԳԵ. Օրհնեմ գեեզ. Խւր սարօքն: Անառակին:
- ԴՁ. 28. ԲՇ. ԺԵ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԴԿ. 29. ԳՇ. ԺԶ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԱՁ. 30. ԴՇ. ԺԷ. օր ՄԼՃ պահօց:
- ԱԿ. 31. ԵՇ. ԺԸ. օր ՄԼՃ պահօց:



Յուլ

ԱՊրիլ
30 օր

- ԲԶ. 1. ՈՒՐԲ. ԺԹ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԲԿ. 2. ՇԲ. Ի. օր ՄԵՃ պահանգ:— Տօն Սըրբոյն Յովհաննու Երուսաղեմայ Հյրպահն., և Երբոց Հյրպոցն. մերոց Յովհանու Օձնեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն և Գրիգորի Տարեւացւոյն:
 ԳԶ. 3. *ԿԻՐ. ՉՈՐՐՈՐԿ և ԻԱ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Օրհ. ԳԶ. Որ արարեր. իւր սարօքն: Տնտեսին:
 ԳԿ. 4. ԲՇ. ԻԲ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԴԶ. 5. ԳՇ. ԻԳ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԴԿ. 6. ԴՇ. ԻԴ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Միշինգ:
 ԱԶ. 7. ԵՇ. ԻԵ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԱԿ. 8. ՈՒՐԲ. ԻԶ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԲԶ. 9. ՇԲ. ԻԷ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Տօն Սըրբոց Մանկանցն Գառսանից, որք ի Սերաստիա կատարեցան:
 ԲԿ. 10. *ԿԻՐ. Հինգերորդ և ԻԸ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Օրհ. ԲԿ. Որ պատուիրան. իւր սարօքն: Գատարին:
 ԳԶ. 11. ԲՇ. ԻԹ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԳԿ. 12. ԳՇ. Լ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԴԶ. 13. ԴՇ. ԼԱ. օր ՄԵՃ պահանգ:

- ԴԿ. 14. ԵՇ. ԼԲ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԱԶ. 15. ՈՒՐԲ. ԼԳ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Երեկոյեան Կախածահկ:
 ԱԿ. 16. ՇԲ. ԼԴ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Տօն Սըրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ ստակալի Չարչարանացն և Ժտին ի Վերապն:
 ԲԶ. 17. *ԿԻՐ. Վեցերորդ և ԼԵ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Օրհ. ԲԶ. Որ զխորհուրդ. իւր սարօքն: Գալստեան:
 ԲԿ. 18. ԲՇ. ԼԶ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԴԶ. 19. ԳՇ. ԼԷ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԴԿ. 20. ԴՇ. ԼԸ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Տօն Աւետեաց Սրբոյ Կուսին Մարիամու Աստուածածնի:
 ԴԶ. 21. ԵՇ. ԼԹ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԴԿ. 22. ՈՒՐԲ. Խ. օր ՄԵՃ պահանգ:
 ԱԶ. 23. ՇԲ. ԽԱ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Յիշատակ Յարութեան Գաբրու:
 ԱԿ. 24. *ԿԻՐ. Եօթներորդ և ԽԲ. օր ՄԵՃ պահանգ:— ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ: Տօն Գալստեան Տեան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի Տաճարն: Առաւօտեան՝ Անդաստան. Էրեկոյեան՝ Դոնրաց:
 ԲԶ. 25. Աւագ ԲՇ., ԽԳ. օր ՄԵՃ պահանգ:— ԹՊԵՆՈՅՆ:
 ԲԿ. 26. Աւագ ԳՇ., ԽԴ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Տասն Կուսմաց:
 ԳԶ. 27. Աւագ ԴՇ., ԽԵ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Իւզով օժման:
 ԳԿ. 28. *Աւագ ԵՇ., ԽԶ. օր ՄԵՃ պահանգ:— Տէրունական Ընթրեաց: Երեկոյեան՝ Ոսկրուայ:

ԴԶ. 29. Աւագ ՈՒՐԲ., ԽԷ. օր ՄԵժ պահոց.— Չարչարանաց: Երեկոյեան՝ կարգ թաղման:

ԴԿ. 30. Աւագ ՇԲ., ԽԸ. օր ՄԵժ պահոց.— Նաւակատիւ, Խրում, ճրագալայց Ջատկի:— Երեկոյեան՝ Պատարագ եւ Նախատօնակ:

—Ս. Պատարագը հանդէսի համար չկատարուիր Եկեղեցւոյ մէջ. բայց կը կատարուի հանդիսաւորապէս, որ հազորդուիս երբեմն երբեմն: Հազորդուիլ կը նշանակէ ճանչնալ եւ զնահատել Փրկչին արեան զինը, որով փրկուած ես մեղքին իշխանութենէն:

— Յիշէ՛ որ Մայրենի Եկեղեցիդ պէտք ունի բու ծառայութեանդ: Միրով տուր նուէրներդ, կանոնաւորապէս վճարէ պարտքերդ:

— Կիրակիներդ նուիրէ հոգւոյդ եւ մարմնոյդ կազմաւորման: Սովորէ ոտնէ էջ մը կարգաւ Տիեզերակոն Գերբէն:



Երկաւոր

ՄԱՅԻՍ

31 օր

ԱԶ. 1. *ԿԻՐ. ՉՍՏԻԿ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ԳՐԻՍՏՈՍԻ:— Տաղաւար: Տօն յինծորեայ:— Ա. օր եւ Ա. Կիրակի Յինանց:— Այսօրուանէ սկսեալ կը քաղուին Դաւթի 150 Սաղմոսները եւ կը լմնան մինչեւ Հողեպարուտ:— Առտու եւ Երեկոյ Անդաատան Յինանց բոլոր Կիրակիներուն:

ԱԿ. 2. *ԲՇ. Բ. օր Յինանց: Մեռելոց:

ԲԶ. 3. *ԳՇ. Գ. օր Յինանց:

ԲԿ. 4. ԴՇ. Դ. օր Յինանց:

ԳԶ. 5. ԵՇ. Ե. օր Յինանց:

ԳԿ. 6. ՈՒՐԲ. Զ. օր Յինանց:

ԴԶ. 7. ՇԲ. Է. օր Յինանց:

ԴԿ. 8. *ԿԻՐ. Երկրորդ եւ Ը. օր Յինանց:— Նոր Կիրակի կամ Կրկնագատիկ:

ԱԸ. 9. ԲՇ. Թ. օր Յինանց:— Այսօրուանէ սկսեալ կը կարդացուին Չորս Աւետարանք, որը չորս անգամ: Դուկաս եւ Յովհաննէս առտուները, եւկ Մատթէոս եւ Մարկոս՝ Երեկոյները, եւ կը լմնան

մինչև Հողեղալուստ:— Երեկոյեան՝
Նախատօնակ:

- ԱԿ. 10. ԳՇ. Ժ. օր Յինանց:
ԲԶ. 11. ԴՇ. ԺԱ. օր Յինանց:
ԲԿ. 12. ԵՇ. ԺԲ. օր Յինանց:
ԴԶ. 13. ՈՒՐԲ. ԺԳ. օր Յինանց:
ԴԿ. 14. ՇԲ. ԺԴ. օր Յինանց:
ԴԶ. 15. *ԿԻՐ. Երբորդ և ԺԵ. օր Յինանց:—
Աշխարհամատրան կամ Կանաչ Կիրակի:
ԴԿ. 16. ԲՇ. ԺԶ. օր Յինանց:
ԱԶ. 17. ԳՇ. ԺԷ. օր Յինանց:
ԱԿ. 18. ԴՇ. ԺԸ. օր Յինանց:
ԲԶ. 19. ԵՇ. ԺԹ. օր Յինանց:
ԲԿ. 20. ՈՒՐԲ. Ի. օր Յինանց:
ԴԶ. 21. ՇԲ. ԻԱ. օր Յինանց:
ԴԿ. 22. *ԿԻՐ. Չորորդ և ԻԲ. օր Յինանց:—
Կարմիր Կիրակի:
ԴԶ. 23. ԲՇ. ԻԳ. օր Յինանց:
ԴԿ. 24. ԳՇ. ԻԴ. օր Յինանց:
ԱԶ. 25. ԴՇ. ԻԵ. օր Յինանց:
ԱԿ. 26. ԵՇ. ԻԶ. օր Յինանց:
ԲԶ. 27. ՈՒՐԲ. ԻԷ. օր Յինանց:
ԲԿ. 28. ՇԲ. ԻԸ. օր Յինանց:
ԴԶ. 29. *ԿԻՐ. Հինգերորդ և ԻԹ. օր Յինանց:—
Տօն Երեւման Սրբոյ Խաչին:
ԴԿ. 30. ԲՇ. Լ. օր Յինանց:
ԴԶ. 31. ԳՇ. ԼԱ. օր Յինանց:

—Չափաւոր եղիւր ուտելիքի և խմելիքի
մէջ: Ծխամոլ մի՛ ըլլար: Գիտցի՛ր քունիդ
արժէքը: Այսպէսով պիտի զղաս Հողեղալ զը-
ւարթութիւնը:



Խեցգետին

ՅՈՒՆԻՍ
30 օր

- ԴԿ. 1. ԴՇ. ԼԲ. օր Յինանց:
ԱԶ. 2. ԵՇ. ԼԳ. օր Յինանց:
ԱԿ. 3. ՈՒՐԲ. ԼԴ. օր Յինանց:
ԲԶ. 4. ՇԲ. ԼԵ. օր Յինանց:
ԲԿ. 5. *ԿԻՐ. Վեցերորդ և ԼԶ. օր Յինանց:
ԴԶ. 6. ԲՇ. ԼԷ. օր Յինանց:
ԴԿ. 7. ԳՇ. ԼԸ. օր Յինանց:
ԴԶ. 8. ԴՇ. ԼԹ. օր Յինանց:
ԴԿ. 9. *ԵՇ. Խ. օր Յինանց:—Տօն Համբարձ-
ման Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:
Վիճակ:
ԱԶ. 10. ՈՒՐԲ. ԽԱ. օր Յինանց:— Սկիզբն
պաշտոց:
ԱԿ. 11. ՇԲ. ԽԲ. օր Յինանց:
ԲԶ. 12. *ԿԻՐ. Եօթներորդ և ԽԳ. օր Յինանց:
Երկրորդ Ծաղկազարդ կամ Մե-
ծաւորացի Կիրակի:
ԲԿ. 13. ԲՇ. ԽԴ. օր Յինանց:
ԴԶ. 14. ԳՇ. ԽԵ. օր Յինանց:
ԴԿ. 15. ԴՇ. ԽԶ. օր Յինանց:
ԴԶ. 16. ԵՇ. ԽԷ. օր Յինանց:
ԴԿ. 17. ՈՒՐԲ. ԽԸ. օր Յինանց:

ԱԶ. 18. ՇԲ. ԽԹ. օր Յինանց:— Լրումն կարգի Տնօրինականացն Յարուքեան և Աւետարանացն:

ԱԿ. 19. *ԿԻՐ. Ութերորդ և Ծ. օր Յինանց:— ՏՕՆ ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ ԳԱՄՏԵԱՆ: Պենքեկոստէ Տօն Եօթնօրեայ:— Բարեկենդան եղիական Պահոց:

ԲԶ. 20. ԲՇ. Պահք:— Տօն Հողեղալտեան:

ԲԿ. 21. ԳՇ. Պահք:— Տօն Հողեղալտեան:

ԳԶ. 22. ԴՇ. Պահք:— Տօն Հողեղալտեան:

ԳԿ. 23. ԵՇ. Պահք:— Տօն Հողեղալտեան:

ԴԶ. 24. ՈՒՐԲ. Պահք:— Տօն Հողեղալտեան:

ԴԿ. 25. ՇԲ. Տօն Հողեղալտեան:

ԱԶ. 26. *ԿԻՐ. Առաջին զկնի Հողեղալտեան: Սկիզբն Յարուքեան Կիրակէից:

ՕՐՀ. ԱԶ. Երգեսցուք:— Հարց ԿԶ. Որ եկիր ի փրկութիւն:— Յիշատակ եղիա Մարգարէի:— Երեկոյեան Նախատօնակ:

ԱԿ. 27. ԲՇ. Տօն ՍՐԲՈՅ ԿՈՒՍԱՆԱՅՆ ՀՈՒՓ-ՍԻՄԵԱՆՅ:— ՕՐՀ. ԴԿ. Անհնիք նուիրեալք:— Հարց ԴԿ. Այսօր զանյաղբելի:— Երեկոյեան Նախատօնակ:

ԲԶ. 28. ԳՇ. Տօն ՍՐԲՈՅ ԿՈՒՍԱՆԱՅՆ ԳԱՅԻՆԱՆԱՅ:— ՕՐՀ. և Հարց, և այլն, Հոբիփիմեանց:

ԲԿ. 29. ԴՇ. Պահք:— Երեկոյեան Նախատօնակ:

ԳԶ. 30. ԵՇ. Տօն Սրբոց Յովհաննու Կարապետին և Աթանաղիենայ Երօթին:



Առիւծ

ՅՈՒԼԻՍ

31 օր

ԳԿ. 1. ՈՒՐԲ. Պահք:— Երեկոյեան Նախատօնակ:

ԴԶ. 2. *ՇԲ. Տօն Սրբոյն Գրիգորի Լուսուորչին մերոյ Էլանելոյն ի Վերապէն:

ԴԿ. 3. *ԿԻՐ. Երկրորդ զկնի Հողեղալտեան:— Տօն Կարաղիկէ Եկեղեցւոյ Սրբոյն Էջմիածնի:— ՕՐՀ. ԳԶ. Ուրախ լեր Սուրբ Եկեղեցի:— Հարց Այսօր Պայծառ:— ՄԼՃ. Անկարգնական Բանին:— Անդատան:

ԱԶ. 4. ԲՇ. Տօն Սրբոց Մանկանցն Բեթղէհմի, և Ակակիտի Բհնյին, և Կողբատօսի զհնաւորին:

ԱԿ. 5. ԳՇ. Տօն Սրբոց Կուսանացն Նունեայ և Մանեայ:— ՕՐՀ. և Հարց, և այլն, Հոբիփիմեանց:

ԲԶ. 6. ԴՇ. Պահք:

ԲԿ. 7. ԵՇ. Տօն Սրբոց Իշխանացն՝ Սախկայ և Յովսէփայ, և Սրբոց Վկայիցն՝ Սարգսի և Բագոսի:

ԳԶ. 8. ՈՒՐԲ. Պահք:

ԴԿ. 9. ՇԲ. Տօն ՍՐԲՈՅՆ Ներսիսի ՄԵՇԻ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԵՐՈՅ, և Խաղայ եպս-
ին:— Օրհ. ԲԿ. Որ զոչս աննառ:—
Հարց՝ ԳԶ. Այսօր տօնէ եկեղեցի, իւր
սարօքն:

ԳԶ. 10. *ԿԻՐ. Երբորդ զկնի Հողեղալըս-
տեան:— Հարց՝ ԱԶ. Պայծառացիք:
ՄԷՏ. ԱԶ. Որ ընարեցար:— Բարեկեն-
դան Լուսաւորչին:

ԴԿ. 11. ԲՇ. Պահ.բ:— Տօն Սրբոյն Եղիշիա-
նու Կիւրացւոյն, Բարեւայ Հյւսպին.,
և Երեց աշակերտաց նորին:

ԱԶ. 12. ԳՇ. Պահ.բ:— Տօն Սրբոյն Կոստան-
դիանոսի Թաղաւորին և յօրն նորա Հե-
ղինեայ:

ԱԿ. 13. ԴՇ. Պահ.բ:

ԲԶ. 14. ԵՇ. Պահ.բ:— Տօն Սրբոյն Թէոդե-
տոսի Գաղատացւոյն և Թալիւեայ Բժըշ-
կին, և Եօթն Կոստանացն, որք յԱնկիւ-
րիա կատարեցան:

ԲԿ. 15. ՈՒՐԲ. Պահ.բ:— Երեկոյեան Նախա-
տօնակ:

ԳԶ. 16. *ՇԲ. Տօն Գիւտի Նշխարացն ՍԸՐ-
ԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍՏՆՈՐՉԻՆ ՄԵ-
ՐՈՅ:— Օրհ. ԳԿ. Լեռնիք ամենայն:
Հարց՝ ԲԶ. Որ առաքեցեր: Մնկն.բ. ԴԶ.
Հրաշափառ Ատուած և Որ կոչեցար:

ԳԿ. 17. *ԿԻՐ. Զորբորդ զկնի Հողեղալըս-
տեան:— Հարց՝ ԱԿ. Որ եկիր ի փրկութ.:

ԴԶ. 18. ԲՇ. Տօն Սրբոյն Վկայիցն՝ Անտո-
նինոսի, Թէոփիլոսի, Անիբարոսի և Փո-
տիմոսի:

ԴԿ. 19. ԳՇ. Տօն Սրբոյն Դանիէլի Մարդա-
բէին:

ԱԶ. 20. ԴՇ. Պահ.բ:— Երեկոյեան Նախա-
տօնակ:

ԱԿ. 21. *ԵՇ. Տօն ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅՆ
ՄԵՐՈՅ ԻՍՍՀԱՅԱՅ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԱՅ:—
Օրհ. ԱԶ. Որք զարդարեցին, իւր սա-
րօքն:— Մնկն.բ. և Հճրբձի. ԳԶ. Նման-
եալ Մովսէսի:

ԲԶ. 22. ՈՒՐԲ. Պահ.բ:

ԲԿ. 23. ՇԲ. Տօն ՍՐԲՈՅՆ՝ ՏՐԴԱՏԱՅ ԹԱ-
ԳԱՌՈՐԻՆ ՄԵՐՈՅ, և ԱՇԽԷՆ ՏԻԿՆՈՋՆ,
և ԽՈՍՐՈՎԻԴԵՏՈՅՆ:— Օրհ. ԱԿ. Որ
գերկնաւոր. իւր սարօքն: Մնկն.բ. և
Հճրբձի. ԴԶ. Որ գերազոյն:

ԳԶ. 24. *ԿԻՐ. Հինգերորդ զկնի Հողեղալըս-
տեան:— Գիւտ Տփոյ:— Օրհ. ԳԿ. Եր-
գեցէք որդիք. իւր սարօքն:

ԳԿ. 25. ԲՇ. Տօն Սրբոյն Կալիստօստի
և 49 Վկայիցն, և Ղուծիկանոսի Բհնյին.:

ԴԶ. 26. ԳՇ. Տօն Սրբոյն Զաքարեայ Մար-
դարէին:

ԴԿ. 27. ԴՇ. Պահ.բ:

ԱԶ. 28. ԵՇ. Տօն Սրբոյն Եղիսէի Մարդա-
բէին:

ԱԿ. 29. ՈՒՐԲ. Պահ.բ:

ԲԶ. 30. ՇԲ. Տօն Սրբոյն Երկոստանից Առա-
քելոցն Քրիստոսի, և Սրբոյն Պօղոսի՝
Երեքոստաներորդ Առաքելոյն:

ԲԿ. 31. *ԿԻՐ. Վեցերորդ զկնի Հողեղալըս-
տեան: Հարց՝ ԲԶ. Որ ի յերկնից իջեր:
Հճրբձ. Գո յարութեանդ:— Բարեկեն-
դան Վարդավառի:



Կոյս

ՕԳՈՍՏՈՍ
31 օր

- ԳՁ. 1. ԲՇ. Պահճք:
 ԳԿ. 2. ԳՇ. Պահճք:
 ԴՁ. 3. ԴՇ. Պահճք:
 ԴԿ. 4. ԵՇ. Պահճք:
 ԱՁ. 5. ՈՒՐԲ. Պահճք:
 ԱԿ. 6. ՇԲ. Նաւակատիք:— Յիշատակ Տա-
 պանակին հնոյ եւ Տօն նորոյս Սրբոյ Ե-
 կեղեցւոյ:— Երեկոյեան Նախատօնակ:
 ԲՁ. 7. *ԿԻՐ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ: Տօն Պայծառա-
 կերպութեան Տեան մերոյ Յիսուսի
 Քրիստոսի:— Տաղաւար:— Օրհ. ԱՁ. Որ
 ի լիբինն աշխարհեալ:— Հարց' ԱԿ.
 Զաննատելի:— Անդաստան ատուս եւ Ե-
 բեկոյ:— Միշոց ուտիքն երկու շաբաբ:
 ԲԿ. 8. *ԲՇ. Բ. օր Վարդապետի: Մեծելոց:
 ԳՁ. 9. ԳՇ. Գ. օր Վարդապետի:
 ԳԿ. 10. ԴՇ. Պահճք:
 ԴՁ. 11. ԵՇ. Տօն Եսայեայ Մարդարէին:
 ԴԿ. 12. ՈՒՐԲ. Պահճք:— Երեկոյեան Նախա-
 տօնակ:
 ԱՁ. 13. *ՇԲ. Տօն ՍՐԲՈՅՆ ԹԱԴԷՆՈՍԻ ԱՌԱ-

- ՔԵԼՈՅՆ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՍԱՆԴԵՏՈՅ ԿՈՒ-
 ՍԻՆ: ՕՐՀ. ԳՁ. Երանելի սուրբ Առաք-
 եալին. իւր սարօքն: ՄԷժ. ԱՁ. Որ գրանն
 Ասորւած:— Մեկնք. ԴԿ. Բեւ պարծի:
 ԱԿ. 14. *ԿԻՐ. Երկրորդ զինի Վարդապետին:
 ԲՁ. 15. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Կիպրիանոսի Եպ-
 սին., եւ 45 Վկայիցն, եւ Սրբոց Կուսա-
 նացն Յուստիանեայ, Եւփիմեայ եւ Քրիս-
 տինեայ:
 ԲԿ. 16. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Աթանազիենայ
 Եպսին., եւ տասն աշակերտացն եւ հինգ
 վկայիցն:
 ԳՁ. 17. ԴՇ. Պահճք:
 ԳԿ. 18. ԵՇ. Տօն Սրբոց նախահարցն' Աղա-
 մայ, Արևիկ, Էւն.:
 ԴՁ. 19. ՈՒՐԲ. Պահճք:
 ԴԿ. 20. ՇԲ. Տօն Եփեսոսի Սուրբ Ժողովոյն
 200 Հյրոպոյն:
 ԱՁ. 21. *ԿԻՐ. Երկրորդ զինի Վարդապետին:
 Հարց' ԳՁ. Փառաւորելով:— Բարեկեմ-
 դան Աստուածամէնի:
 ԱԿ. 22. ԲՇ. Պահճք: Հարց' ԱԿ. Զաննա
 եւուրիւն:
 ԲՁ. 23. ԳՇ. Պահճք:
 ԲԿ. 24. ԴՇ. Պահճք:
 ԳՁ. 25. ԵՇ. Պահճք:
 ԳԿ. 26. ՈՒՐԲ. Պահճք:
 ԴՁ. 27. ՇԲ. Նաւակատիք: Տօն Շողակաթին
 Սրբոյ Էջմիածնի:— ՕՐՀ. ԳՁ. Ուրախ
 լիւր Սուրբ Եկեղեցի. իւր սարօքն:— Ե-
 բեկոյեան Նախատօնակ:

- ԴԿ. 28. *ԿԻՐ. Տօն ՎԵՐԱՓՈՆՄԱՆ Ս. ԱՍ-
ՏՈՒԱՄԱՄՆԻ: Տաղաւար: Տօն իննօրեայ:
Օրհ. ԴԶ. Որ զնախաօրոն: Աստու եւ ե-
րեկոյ՝ Անդաստան: Աստու՝ Խաղողօրի-
նէք: Միջոց ուտիքն երեք շաբաթ:
ԱԶ. 29. *ԲՇ. Բ. օր Աստուածածնի:— Մե-
նելոց:
ԱԿ. 30. ԳՇ. Գ. օր Աստուածածնի:
ԲԶ. 31. ԴՇ. Դ. օր Աստուածածնի:

—Սիրէ եկեղեցիդ: Եւ սէրդ յայտնէ
դործնականապէս. այսինքն՝ կանոնաւորա-
պէս եկեղեցի դնա, աղօթէ հոգւով եւ ճըշ-
մարտութեամբ:

—Սիրէ Ազգդ: Սիրէ ո՛չ թէ խօսքով, այլ
գործքով: Սոցմասնորովէ կշռէ եւ տես թէ
ի՞նչպէս կը սիրես Ազգդ: Հայ արեւնը մա-
քուր կը պահէ՞ս. Հայ լեզուն կը խօսի՞ս. հայ
մարդը կը յարգէ՞ս:

—Յարդեցէք ձեր Մայրենի եկեղեցւոյն
կարգուկանոնը: Զեր պղտիկներուն սորվե-
ցուցէք աղօթել սեղանի վրայ եւ պահելու
առնն: Պղտիկները անկնունը մի՛ թողուք:
Հարսնիքները բրէք ներելի օրերու մէջ, ո-
րոնց ցտակը դրուած է այս ՕՐԱՅՈՅՅԻՆ
մէջ:

Կշիռ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

30 օր

- ԲԿ. 1. ԵՇ. Ե. օր Աստուածածնի:
ԳԶ. 2. ՈՒՐԲ. Զ. օր Աստուածածնի:
ԳԿ. 3. ՇԲ. Է. օր Աստուածածնի:
ԴԶ. 4. *ԿԻՐ. Երկրորդ եւ Բ. օր Աստուա-
ծածնի:
ԴԿ. 5. ԲՇ. Թ. օր Աստուածածնի:
ԱԶ. 6. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Յովակիմայ եւ Ան-
նայի՝ ծնողացն Ս. Աստուածածնի, եւ
Կանանցն իւղաբերից:
ԱԿ. 7. ԴՇ. Պահք:
ԲԶ. 8. ԵՇ. Տօն Սրբոյն Երեմեայ Մարգա-
րէին:
ԲԿ. 9. ՈՒՐԲ. Պահք:
ԴԶ. 10. ՇԲ. Տօն Սրբոց Առաքելոցն՝ Թով-
մայի, Յակոբայ եւ Շմաւոնի:
ԳԿ. 11. *ԿԻՐ. Երրորդ, զինի Ս. Աստուա-
ծածնի: Գիւտ Գօտույ: Օրհ. ԳԿ. Եր-
գեցէք որդիք իւր սարօքն:
ԴԶ. 12. ԲՇ. Տօն Սրբոյն Ստեփանոսի Ուլ-
նեցույն, եւ Սրբոց Վիկայիցն Գոհարին-
եայ, Ծամիղոսի, Տուբիկոսի եւ Ռա-
տիկոսի:
ԴԿ. 13. ԳՇ. Տօն Սրբոց Մարգարէիցն՝ Եղե-

- կիւնի, եզրի եւ Զարարեայ՝ հօրն Յով-
հաննու Մկրտչի:
- ԱԶ. 14. ԴՇ. Պահօք:
- ԱԿ. 15. ԵՇ. Տօն Յովհաննու Կարապետին եւ
Յորայ Արղարոյն:
- ԲԶ. 16. ՈՒՐԲ. Պահօք:
- ԲԿ. 17. ՇԲ. Տօն Նիկիոյ Սուրբ Ժողովոյն
318 Հյրպոցն.:
- ԳԶ. 18. *ԿԻՐ. Զարբորդ՝ զկնի Ս. Աստու-
ածանի: Հայց՝ ԳԿ. Աննառելի: Հմբրձ.
ԳԶ. Իւղարիւր եւ Այսօր յարուրիւն: Բա-
րեկեղան Ս. Խաչի:
- ԴԿ. 19. ԲՇ. Պահօք: Հարց՝ ԲԿ. Որ հարցն
մերոց ասորւած:
- ԴԶ. 20. ԳՇ. Պահօք:— Երեկոյեան Նախա-
տօնակ:
- ԴԿ. 21. ԴՇ. Պահօք:— Տօն Ծննդեան Ս.
Աստուածանի ի յԱննայէ:
- ԱԶ. 22. ԵՇ. Պահօք:
- ԱԿ. 23. ՈՒՐԲ. Պահօք:
- ԲԶ. 24. ՇԲ. Նաւակառիւ: Տօն Սրբոյ Եկե-
ղեցոյ ի Նաւահատիս Սրբոյ Ոսէին:—
Երեկոյեան Նախատօնակ:
- ԲԿ. 25. *ԿԻՐ. Տօն ՎԵՐԱՅՄԱՆ ՍՐԲՈՅ ԽԱ-
ՉՈՒՆ:— Տաղարար: Օրհն.՝ ԱԶ. Որ գա-
մարտ բազուկս քո իւր սարօքն:— Ե-
րեկոյեան հանդէս Ոսչիւրացի՝ Անդաս-
տանով:
- ԳԶ. 26. *ԲՇ. Տօն խաչի: Մեռելոց:
- ԳԿ. 27. ԳՇ. Տօն Եկեղեցոյ:
- ԴԶ. 28. ԴՇ. Տօն Եկեղեցոյ:
- ԴԿ. 29. ԵՇ. Տօն Եկեղեցոյ:
- ԱԶ. 30. ՈՒՐԲ. Տօն խաչի:



Կարին

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
31 օր

- ԱԿ. 1. ՇԲ. Տօն խաչի:
- ԲԶ. 2. *ԿԻՐ. Երկրորդ՝ զկնի խաչի: Օրհն.
Յարութեան: Հարց՝ ԴԶ. Որ եկիր կա-
մաւ չօր: ՄԼԾ. Աքոռ քրովբեական:
Բարեկեղան վարագայ Ս. Խաչին կամ
Ս. Գէորգայ:
- ԲԿ. 3. ԲՇ. Պահօք:— Տօն Սրբոցն Մամասոյ
եւ Փիլիկախմոնի եւ Սիմէոնի Սիւնա-
կեցոյն:
- ԳԶ. 4. ԳՇ. Պահօք:— Տօն Սրբոց Կուսանացն
Փեփրոնեայ եւ Մարիանեայ, եւ ՇՈՒ-
ՇԱՆԱՅ՝ ԴՍՏԵՐ ՄԵՄԻՆ ՎԱՐԴԱՆԱՅ:
- ԳԿ. 5. ԴՇ. Պահօք:
- ԴԶ. 6. ԵՇ. Պահօք:— Տօն Սրբոց Հյրպոցն.
Բարպամու, Անթիմոսի եւ Երանոսի:
- ԴԿ. 7. ՈՒՐԲ. Պահօք:
- ԱԶ. 8. ՇԲ. Տօն Սրբոցն Գէորգայ Զօրավա-
րին, եւ Աղոկատի եւ Ռոմանոսի Եր-
զկոյոյն:
- ԱԿ. 9. *ԿԻՐ. Երրորդ՝ զկնի խաչի: Տօն վա-
րագայ Սուրբ Խաչի:— Օրհն. ԱԿ. Նշա-
նաւ ամենայադր. իւր սարօքն:
- ԲԶ. 10. ԲՇ. Տօն Սրբոյն Դաւթի Դվնեցոյն,

և Երրոց Վեպոյցն Ղամբէտի եւ Ղամբէտէուսոյն:

ԲԿ. 11. ԳՇ. Տօն Երրոցն Եւտտաբէտի, եւ կնոջ նորա Թէոփիստայ, եւ Երկուց որդւոցն. և Երրոց Կուսանացն Երմօնէայ եւ Նեբոտոնէայ:

ԳԶ. 12. ԴՇ. Պահօք:

ԳԿ. 13. ԵՇ. Տօն Երրոց Իշխանացն Սահալայ եւ Համագասպայ:

ԴԶ. 14. ՈՒՐԲ. Պահօք:

ԴԿ. 15. ՇԲ. Տօն Երրոց 72 աշակերտացն Բրիտտոսի:

ԱԶ. 16. *ԿԻՐ. Զորբորդ՝ զկնի Սաշի:— Հարց՝ ԴԶ. Որ բարեբանայ: ՄԷԾ. Աստուածածին գերազոյն:

ԱԿ. 17. ԲՇ. Տօն Երրոցն Փոկասու Հյալին., և Երանոսի՝ Հեանեղին Առաքելոցն:

ԲԶ. 18. ԳՇ. Տօն Երրոց Կուսանացն Թեկղի, Վառվառեայ եւ Պեղիգեայ:

ԲԿ. 19. ԴՇ. Պահօք:

ԳԶ. 20. ԵՇ. Տօն Երրոցն Պանդալէոնի բըժըշկին, Երմոյեայ Բհնյին., և Եւպրատոսայ Կուսին:

ԳԿ. 21. ՈՒՐԲ. Պահօք:

ԴԶ. 22. ՇԲ. Տօն Երրոց Թարգմանչաց Վարդապետացն Վերոց՝ Մեարովպայ Մաշքոցին, Եղիշէի Պատմագրին, Մովսէսի Բերքողին, Դաւթի Անյաղբ Փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացոյն, Ներսիսի Շնորհալուոյն եւ Ներսիսի Լամբրոնացոյն:— Օրհ. ԱԿ. Որք գարդարեցին. Իւր սարօքն: ՄԿնք. ևւ. Հմբրձ. ԳԶ. Նմանեայ Մովսիսի:

ԴԿ. 23. *ԿԻՐ. Հինգերորդ՝ զկնի Սաշի:— Հարց՝ ԴԶ. Որ ի քառակերպեան: ՄԷԾ. Խորանայարկ:

ԱԶ. 24. ԲՇ. Գիւտի Նշխարացն Երրոցն Գրիգորիսի՝ Աղուանից Կաթուղիկոսին, և Երրոց Հարցն Թաթլոյ, Վարոսի եւ Թումասու, Անտօնի եւ Կրօնիգեայ, եւ Եօթն խոտաճարակացն, որք յիննակեայ Վանան կատարեցան:

ԱԿ. 25. ԳՇ. Տօն Երրոց Առաքելոցն Անանէայ, Մատթէի, Բառնարայ, Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Շիղայի եւ Սիլուանոսի:

ԲԶ. 26. ԴՇ. Պահօք:

ԲԿ. 27. ԵՇ. Տօն Երրոցն Դիոնեսիոսի Արիստպոպացոյն, եւ Երրոց Առաքելոցն Տիմոթէոսի եւ Տիտոսի:

ԳԶ. 28. ՈՒՐԲ. Պահօք:

ԳԿ. 29. ՇԲ. Տօն Երրոց Աւետարանչացն՝ Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու եւ Յովհաննու:

ԴԶ. 30. *ԿԻՐ. Վեցերորդ՝ զկնի Սաշին:— Հարց՝ ԴԶ. Յորժամ ի խաշին: ՄԷԾ. Մայր Լուսոյ Մարիամ:

ԴԿ. 31. ԲՇ. Տօն Երրոցն Ղուսիկանոսի Հարիւրապետին, որ Հաւատացի խաչելու թիւն Բրիտտոսի, եւ Յովսեփայ Աստուածաճօրն, եւ Յովսեփայ Արեմաթացոյն, եւ բարեկամին Բրիտտոսի Ղազարու, եւ բերցն նորա Մարթայի եւ Մարիամու:



Աղեղնաւոր

ՆՈՅՆՄԲԵՐ

30 օր

- Ա.Ձ. 1. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Թէոփիլոսնի ԲՅՆՅԻՆ.
Եւ Չենոնի Չինաւորին, Եւ Մահարայ,
Եւ Ղուկասայ եւ Ռամելայ:
- Ա.Կ. 2. ԳՇ. Պահճք:
- Բ.Ձ. 3. ԵՇ. Տօն Սրբոց Խարիթեանցն, Եւ
Սրբոց Վկայիցն Արտեմեայ եւ Քրիստա-
փոսթի, Եւ Երկուց կանանցն Կալինիկեայ
Եւ Ալիլիանայ:
- Բ.Կ. 4. ՈՒՐԲ. Պահճք:
- Գ.Ձ. 5. ՇԲ. Տօն Սրբոց Երկուսասանից Վար-
դապետացն:
- Գ.Կ. 6. *ԿԻՐ. Եօթներորդ՝ զկնի Խաչին:
ԳԻԻՏ-ԽԱՁ: ՕՐՏ. Հրաշակիքս եւ գօրեղ.
Խր սարօքն:
- Դ.Ձ. 7. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Անաստասայ ԲՅՅԻՆ.,
Եւ Վարոսի եւ Թէոփիլոսայ եւ որդւոց
նորա, Եւ որք ընդ նմա կատարեցան:
- Դ.Կ. 8. ԳՇ. Տօն Սրբոց Հիպիթիքեանցն, որք
ի Սամոսատ կատարեցան:
- Ա.Ձ. 9. ԳՇ. Պահճք:
- Ա.Կ. 10. ԵՇ. Տօն Սրբոցն Սեւերիանոսի Սե-
րաստացւոյն, Եւ Բարեւայ Մերոյն, Եւ

ՏԻ Աշակերտաց նորին:

- Բ.Ձ. 11. ՈՒՐԲ. Պահճք:
- Բ.Կ. 12. ՇԲ. Տօն Սրբոցն Յովհաննու Ոսկե-
րեանն Հրապարհին:
- Գ.Ձ. 13. *ԿԻՐ. Ութերորդ՝ զկնի Խաչին:
Հարց՝ Դ.Կ. Որ գամեմազօր: ՄԵԾ. Աս-
տուածածին մայր եւ կոյս:
- Գ.Կ. 14. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Սաեփանոսի Հոռ-
մայ Հրապարհին. Եւ ԲՅՆՅԻՅԵՆ. Եւ Սրկիզցն.
Եւ Ժողովրդոցն:
- Դ.Ձ. 15. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Ալիլիսիմեայ
Եղիսիին., Եւ Յովսեփայ ԲՅՅԻՅԻՆ., Այլ-
թալայ Սրկիզին., Եւ Պրատոնի Վկային:
- Դ.Կ. 16. ԳՇ. Պահճք:
- Ա.Ձ. 17. ԵՇ. Տօն Սրբոց Հյորպացն. Մետրա-
փանոսի, Աղեքսանդրոսի, Եւ Պօղոսի
Խոստովանողին, Եւ Սրբոց Նօտարացն
Մարկիանոսի եւ Մարտիրոնի:
- Ա.Կ. 18. ՈՒՐԲ. Պահճք:
- Բ.Ձ. 19. ՇԲ. Տօն Սրբոց Հրեշտակապետացն
Գարբէէլի եւ Միքայէլի, Եւ ամենայն
Երկնային Չօրացն:
- Բ.Կ. 20. *ԿԻՐ. Իններորդ՝ զկնի Խաչին:
Հարց՝ Դ.Կ. Այսօր ցնծայ: ՄԵԾ. Աստուա-
ծածին պայծառ:
- Դ.Ձ. 21. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Մեկիտոսի՝ Անտիո-
քայ Եղսիին., Եւ Մինասայ Եղիպտաց-
ւոյն, Եւ միւս Մեկիտոսի Եղսիին., Բու-
րայ ԲՅՅԻՅԻՆ. Եւ Շինու Սրկիզին.:
- Գ.Կ. 22. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Դեմետրեայ Վկա-
յին, Եւ Բասիլեսկոսի ԲՅՅԻՅԻՆ.:
- Դ.Ձ. 23. ԳՇ. Պահճք:

ԴԿ. 24. ԵՇ. Տօն Սրբոցն Գուրբասայ, Սամունասայ եւ Արիբայ Սրբկրին, Ռոմանոսի Միայնակեցին, Մանկանն Խոստովանողի, եւ Հիւսիբոսի Զինաւորին:

ԱԶ. 25. ՈՒՐԲ. Պահք:

ԱԿ. 26. ՇԲ. Տօն Սրբոց Առաքելոցն Անդրէի եւ Փիլիպպոսի:

ԲԶ. 27. *ԿԻՐ. Տանկերորդ՝ զկնի Խաչին:— Հարց՝ ԱԶ. Որ եկիր ի փրկութիւն:

Հմբրձ. ԲԶ. Չայն աւետար. (ցլէրջն):

ԲԿ. 28. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Անդրէի Զօրայարին եւ Բանակին, Կալինիկոսի եւ Դոմեանայ Վկայիցն:

ԴԶ. 29. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Անդրիանոսի, եւ կնոջն Անատոլայ, Թէոփոսոսի եւ Ելեւթիւբոսի Վկայիցն:

ԳԿ. 30. ԴՇ. Պահք:

—Ասպետակա՛ն եղիբ ամենէն առաջ հանդէպ քու անձիդ, եւ յետոյ հանդէպ ուրիշներու անձին:

—Ամուսնութիւնը նուիրական պատասխանատուութիւն մըն է: Երբ կ'զրատ այս պատասխանատուութիւնը, երջանիկ պիտի ըլլաս:



Այծեգզիւր

ԳԵՃՏԵՄԲԵՐ
31 օր

ԴԶ. 1. ԵՇ. Տօն Սրբոցն ԱԲՐԱՀԱՄՈՒ ԵՒ ԽՈՐԵՆԱՅ Խոստովանողացն, Կողմայի եւ Դամիանոսի Անարծաթ լժշկացն, եւ Աստուածատրոյ Վկային:

ԴԿ. 2. ՈՒՐԲ. Պահք:

ԱԶ. 3. ՇԲ. Տօն Ամենայն Սրբոց, Հնոց եւ նորոց, յայտից եւ անյայտից:— Երեկոյեան Նախատոնակ:

ԱԿ. 4. *ԿԻՐ. Մետասանկերորդ՝ զկնի Խաչին:— Տօն երից ամաց Բնծայման Սկուսին ի Տափարն: Օրհ. ԱԿ. Որ նախիմաց իւր սարօքն:— Բարեկեցութան Յիսնակաց:

ԲԶ. 5. ԲՇ. Պահք:— Հարց՝ ԴԶ. Հարցն մերոց Աստուծ:

ԲԿ. 6. ԳՇ. Պահք:

ԴԶ. 7. ԴՇ. Պահք:

ԴԿ. 8. ԵՇ. Պահք:

ԴԶ. 9. ՈՒՐԲ. Պահք:

ԴԿ. 10. ՇԲ. Տօն Սրբոցն Գրիգորի Սքանչելագործին, Նիկողոյոսի Հրատրին. եւ Միւռոնայ Եպսին:

ԱԶ. 11. *ԿԻՐ. Առաջին՝ Յիսնակաց:—
Հարց՝ ԱԿ. Որ վասն մերոյ փրկութեան:
ՀՃՐՐՃ. ԱԶ. Որ անհատ:

ԱԿ. 12. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Յուլիանեայ եւ
Վասիլուճայ եւ Ինչոսի եւ Դոմնայի,
եւ այլն:— Հարց՝ ԲԶ. Ընդ սուրբս:

ԲԶ. 13. ԳՇ. Սրբոյն Դոնեիկանոսի Քհնյին.,
եւ Սրբոցն Տարաղոսի, Պրոպոսի, Անդ-
րանիկոսի եւ Ոնեսիմեայ, եւ այլոց ա-
շակերացն Պօղոսի:

ԲԿ. 14. ԴՇ. Պահօք:

ԳԶ. 15. ԵՇ. Տօն Սրբոցն Կղեմայ Հյրպոսին.,
եւ Բազարատայ՝ Տոտոմենոյ Եղսին.:

ԳԿ. 16. ՈՒՐԲ. Պահօք:— Երեկոյեան Նախա-
սոմակ:

ԳԶ. 17. *ՇԲ. Տօն ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ԵՒ
ԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՍԱՒՈՐՁԱՅՆ ՄԵՐՈՅ ԹԱ-
ԴԷՈՍԻ ԵՒ ԲԱՐԹՈՂԻՄԷՈՍԻ:

ԳԿ. 18. *ԿԻՐ. Երկրորդ՝ Յիսնակաց:—
Հարց՝ ԲԶ. Անապական: ՀՃՐՐՃ. ԴԿ.
Հրեշտակ քո տէր:

ԱԶ. 19. ԲՇ. Տօն Սրբոցն Գեորգիոսի Եղսին.
եւ Մերկիելոսի Չինաւորին, եւ Սրբոցն
Յակովկայ եւ Իրաւափառայ:

ԱԿ. 20. ԳՇ. Տօն Սրբոց Հարցն Եղիստաց-
ւոց, եւ այլոց Սրբոց հարցն:

ԲԶ. 21. ԴՇ. Պահօք:

ԲԿ. 22. ԵՇ. Տօն յղութեան Կուսին ի յԱն-
նայէ:

ԳԶ. 23. ՈՒՐԲ. Պահօք:

ԳԿ. 24. ՇԲ. Տօն Սրբոյն Նիկողայոսի Զմիւռ-
նացւոյ սքանչելադորճ Հյրպոսին.:

ԴԶ. 25. *ԿԻՐ. Երրորդ՝ Յիսնակաց:— Հարց՝
ԲԿ. Անսկիզբն Աստուած: ՀՃՐՐՃ. ԴԶ.
Որ ի վերդ ես:— Բարեկեցումն Ս. Յա-
կոբայ:

ԴԿ. 26. ԲՇ. Պահօք:— Տօն Սրբոցն Մինասայ,
Երմողինեայ եւ Գրարոսի, եւ կամաւոր
Աղքատացն Յովհաննու եւ Ալեքսիանոսի:

ԱԶ. 27. ԳՇ. Տօն Սրբոցն Կուսնելիոսի Հա-
րիւրապեաին եւ Շմաւոնի՝ ազգականին
Քրիստոսի, որ խաչեցաւ յերուսաղէմ,
Պօղեկարպոսի Հյրպոսին. Զմիւռնոյ, եւ
Սրբոց Վկայիցն, որք յԱրեւելս կատա-
րեցան:

ԱԿ. 28. ԴՇ. Պահօք:— Հարց՝ ԴԶ. աղց. Որ
գերիս մանկունսն:

ԲԶ. 29. ԵՇ. Տօն Սրբոցն Եւստորատիոսի,
Օղսենտիոսի, Եւզինէոսի, Ովրեստէսի,
եւ Մարդարիոսի:

ԲԿ. 30. ՈՒՐԲ. Պահօք:— Երեկոյեան Նախա-
սոմակ:

ԳԶ. 31. ՇԲ. Տօն Սրբոյն Յակովբայ՝ Մծրնայ
Հյրպոսին., Մարտուէի Ճգնաւորին եւ
Մէլիտոսի Եղսին.:



1922

ՅՈՒՆՎԱՐ
31 օր

- Գ. 1. *ԿԻՐ. Զորքորդ՝ Յիսնակաց: Հարց՝
Գ. 2. Փառաւորեալ Որդի: Հժբբձ. Գ. 4.
ՏԱՐԵՄՈՒՏ ԵՒ ԿԱՂԱՆԴ 1922 ԹՈՒԱԿԱ-
ՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ԸՍՏ ՆՈՐ ՏՈՄԱՐԻ:
Ըգ քո յարութիւնդ, և և Առեալ:
- Դ. 2. 2. ԲՇ. Տօն Սրբոց Հայրապետացն՝ Իզ-
նասիրտի և Ազդէի, և Սրբոց Եպիսկո-
պոսացն Մարութայի և Թէոպոմպայ,
և Թէոփայ Վկային և Չորից Զինուո-
րացն՝ Բաստի, Եւսերի, Եւաիքի և Բա-
սիլիդեայ:
- Դ. 3. ԳՇ. Տօն Սրբոյն Նախավկայ և անդ-
րանիկ Թաղաւորին Արգարու:
- Ա. 4. ԳՇ. Պահ:— Երեկոյեան Նախատո-
նակ:
- Ա. 5. ԵՇ. Սկիզբն Աւագ Տօնից:— Ա. Տօն՝
Սրբոյն Դաւիթի Մարգարէին և Յակո-
բայ Առաքելոյն: Օրհն.՝ Դ. 2. Յաղքող
գաւա. իւր սարօքն:
- Բ. 6. ՈՒՐԲ. Պահ:— Երեկոյեան Նախա-
տօնակ:
- Բ. 7. ՇԲ. Բ. Տօն Սրբոյն Ստեփանոսի Նա-
խավկային և Առաջին Մարտիրոսին:
Օրհն.՝ Գ. 4. Նահատակ բարի. իւր սարօքն:

- Գ. 2. 8. *ԿԻՐ. Հինգերորդ՝ Յիսնակաց:
Հարց՝ Գ. 4. Նախալաւիտեան: Հժբբձ.
Գ. 2. Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ:
(ցվէրջն):— Երեկոյեան՝ Նախատօնակ:
- Դ. 9. ԲՇ. Գ. Տօն Սրբոց Առաքելոցն Պետ-
րոսի և Պօղոսի:— Օրհն. Դ. 2. Յնծայ այ-
սօր. իւր սարօքն:— Երեկոյեան Նախա-
տօնակ:
- Դ. 2. 10. ԳՇ. Դ. Տօն Սրբոց Որդւոցն Որոտ-
ման՝ Յակոբայ Առաքելոյն և Յովհան-
նու Աւետարանչին: Օրհն.՝ Դ. 4. Որ էնն
յէութեան. իւր սարօքն:
- Դ. 11. ԳՇ. Պահ: Հարց՝ Դ. 4. աղց. Օրի-
նեալ Տէր Աստուած Հարցն մերոց: Բա-
րեկեղաւն Ծննդեան:
- Ա. 12. ԵՇ. Պահ:
- Ա. 13. ՈՒՐԲ. Պահ:
- Բ. 14. ՇԲ. Պահ:— ՏԱՐԵՄՈՒՏ ԵՒ ԿԱ-
ՂԱՆԴ 1922 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ՝ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ԸՍՏ ՀԻՆ ՏՈՄԱՐԻ:
- Բ. 15. *ԿԻՐ. Վեցերորդ՝ Յիսնակաց:
Պահ: Հարց՝ Դ. 2. Միածին որդի:
Հժբբձ. Բ. 4. Կանխեցիմ կանայքն (ցվէր-
ջն):
- Գ. 2. 16. ԲՇ. Պահ: Հարց՝ Դ. 4. Օրինեալ Տէր
Աստուած օրինեալ:
- Գ. 17. ԳՇ. Պահ:
- Դ. 2. 18. ԳՇ. Ճրագալոյց Ծննդեան Բրիստո-
սի

Ակնարկ մը Հոգեւոր Իշխանութեան Կազմակերպութեան վրայ Այկիզէն մինչեւ մեր Օրերը

Հայաստան առաջին անգամ աւետարանուեցաւ Քրիստոս եւ ԲԱՐՔՈՂԻՄԷՈՍ Առաքեալներու ձեռքով, 50—68 տարիներու ընթացքին:

Այս երկու Առաքեալներու աշխատութիւնը հիմ եղաւ Հայաստանի Քրիստոնէացման: Հայ թագաւորութիւնը գրեթէ երկու հարիւր տարի հաւածեց Նոր Կրօնքը. բայց հակառակ այս հալածանքին, չմարեցաւ Աւետարանին լոյսը, եւ նոյն իսկ կազմուեցաւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյն եպիսկոպոսութիւնը, որոնց վերջինը Մեհրութան (230—260) ծառայեց միջեկեղեցական Պատմութեան ալ:

Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչի (302—325) կանոնաւոր եւ հաստատակամ աշխատութեամբ ՄԵԾՆ եւ ՍՈՒՐԲ ՏՐՂԱՏ ընդունեցաւ Քրիստոնէութիւնը եւ պետական կրօնք հռչակեց զայն:

Քրիստոնէութիւնը եռանդով մշակուեցաւ Հայաստանի սահմաններուն մէջ, թէեւ ոչ առանց դժուարութեան, մինչեւ որ հայացաւ եւ եղաւ Հայ-Քրիստոնէութիւն:

Այս աշխատութեան նուիրուեցան Հայաստանի անթիւ եւ անհամար վանքերն ու մենաստանները, եկեղեցիները, իրենց զբոսրոցներով եւ բնակարար զործիչներու նը-

ւիրեալ զործունէութեամբ: Եւ ի՞նչ զործունէութիւն. մտքով, խօսքով, կեանքով, կենցաղով եւ զբոսով:

Հոգեւոր իշխանութիւնը հսկեց այս համառամ աշխատութեան վրայ, առջնորդեց ատենց՝ քաղաքական իշխանութեան հզօր պաշտպանութեամբ եւ զործակցութեամբ:

Գարեբու ընթացքին Հայաստանի քաղաքական իշխանութիւնը ռենկաւ իր բեկումներն ու բեկբեկումները, իր թափառումները, եւ Հայաստանի Եկեղեցւոյն Հոգեւոր Իշխանութիւնը չլքեց զայն: Անոր բախտակից եւ միճակակից եղաւ. եւ եթէ օր մը կորաւ Հայ Ազգին Գահն ու Թագը, բայց Հայոց Եկեղեցին պահեց իր Աթոռն ու Գաւազանը, իր վրայ կրելով եւ բերելով ազգային քաղաքական կեանքին եւ իշխանութեան բեկմանց եւ բեկբեկմանց բոլոր հետքերը:

Ս. Գրիգոր Լուսավորչի Աթոռը, բսկըսելով էջմիածնէն, փոխադրուեցաւ անդէ անդ եւ բոլոր Հայաստանի եւ Կիլիկիոյ չըջանն ըրաւ, հետքեր եւ յաջորդութիւններ թողլով այդ բոլոր վայրերու եւ անդերու մէջ:

Այս է պատճառը, որ անցեալ զարու վերջը՝ դեռ երեք Կաթողիկոսական Աթոռներ ունէր Հայաստանի Եկեղեցին, ի Ս. Էջմիածին, Առաջին եւ Մայր Աթոռ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան. ի ՍԻՍ, յիշատակ Կիլիկիոյ Ռուբինեանց Թաղաւորութեան եւ Ծնորհալիներու ծաղկեայ եւ արժաթացեալ հոգեւոր իշխանութեան. եւ յԱՂԹԱՄԱՐ, այլ յիշատակ մը Արժբունեանց Թաղա-

ւորութեան, Վանայ Մոլուս բանաստեղծական ջութերուն պատնէչին եւ պաշտպանութեան տակ :

Ժամանակներ եւ քաղաքական նորագոյն կազմակերպութեանց հարկեր՝ ծնունդ տուին Հայաստանեայց Եկեղեցոյ Հոգեւոր Իշխանութեան երկու օժանդակ չառախղներուն, որոնց առաջինն է Երուսաղէմի Հայկական Պատրիարքութիւնը, իսկ երկրորդը՝ Կ. Պոլսոյ «Թիւրքիոյ» Հայոց Պատրիարքութիւնը :

Առաջինը, իր առաքելական հիմնարկութեան աւանդութեամբ, միջազգային կարեւորութիւն ստացաւ հեազհետէ եւ կեդրոն եղաւ Հայոց բարեպաշտական մշակոյթին եւ մասամբ եւս կրթական եւ մատենադրական շարժման :

Երկրորդը բոլորովին նոր կազմակերպութիւն մըն էր, արդիւնք Բիւզանդական կայսրութեան կրքմանման եւ հաստատութեան Օսմանեան պետութեան : Այս նոր Պատրիարքութիւնը հետզհետէ տէր եղաւ քաղաքական որոշ իրաւասութեանց, ե վերջապէս Ազգային Սահմանադրութեամբ «Թիւրքիոյ» Հայոց համար եղաւ տեսակ մը տէմօկրաթիք ներքին կառավարութիւն՝ թիւրք միապետութեան կամ բռնապետութեան սահմաններուն մէջ :

Էջմիածին, իրրեւ Մայր Աթոռ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան հոգեւորական, վարչական, կրթական, մատենադրական ահագին նշանակութիւն ունի, ինչպէս մեր ազ-

գային պատմութեան, նոյնպէս մեր ազգային եւ եկեղեցական կենսերին մէջ :

Էջմիածնի Աթոռը փառաւորուած է այնպիսի անձնաւորութիւններով, որոնք ունէ մեծ ազդի պատիւ պիտի բերէին իրենց ծագումով, իրենց անձնական արժանիքով, իրենց բարձր եւ րազմակողմանի կարողութիւններով, ինչպէս նաեւ իրենց կատարած մեծագործութիւններով եւ իրենց ծառայութեանց մշտնջենաւոր եւ յաւէտ պանծալի արդեամբը :

Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչէն (302) մինչեւ Գէորգ Ե., Ամենայն Հայոց արդի վեհափառ Հայրապետը, ՀԱՐԻԻՐ ՅԻՍՈՒՆ ԻՆԸ օրինաւոր Կաթողիկոսներ կոչուած են այդ վեհագոյն պաշտօնին :

Կիլիկիոյ Աթոռը բարձրացած են Գրիգոր Թ. Մուսարէկեանէն (1439) մինչեւ Սահակ Բ., Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ծնորհազարդ Հայրապետը, ԲԱՌԱՍՈՒՆԷ աւելի Կաթողիկոսներ :

Ազխամարայ Աթոռին կոչուած են Դաւիթ Ա. Թոռնիկեանէն (1113) մինչեւ Սաշատուր Գ. Երեւան (1864-1895), ԲԱՌԱՍՈՒՆ ՈՒԹԸԸ Կաթողիկոսներ, եւ այլ եւս խափանած է յաջորդութիւնը :

Երուսաղէմի Պատրիարքական Աթոռը ունեցած է ԵՍԹԱՆԱՍՈՒՆ ԻՆԸ Պատրիարք Աբրահամ Ա. էն (637-669) մինչեւ վեհապետեան Յարութիւն Արքեպս. (1885-1910) : Եւ տար տարիներէ իվեր կարելի չէ եղած նոր ընտրութիւն կատարել :



ՎԵՀԱՓԱՌ Ս. Տ. ԳԵՈՐԳ Ե.
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Կ. Պոլսի Պատրիարքական Աթոռը ունեցած է ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆ ՈՒԹԸ Պատրիարք՝ Յովակիմ Ա. Էն (1461-1478) մինչև Չախն Աբրեղս., արդի Ս. Պատրիարքը:

Հայ Ազգի աշտորուան ճակատադրին հեա. իր եկեղեցւոյն հողեւոր վերին իշխանութիւնն ալ տաղնասկեցաւ եւ կորսատուեցաւ: Համաշխարհային սլատերազմին հեաեանբոյ:

Եւ երեք Աքոռներ, որ իրենց ընտրեալ Գահակալներն ունէին, Հայ Ազգի հեա մատուեցան դառն տաղնասկերու:

Ամենայն Հայոց վեհախառ Հայրապետը, Տ. Տ. Գէորդ Ս. Կաթողիկոս, որ 1912ին բարձրացաւ Լուսաւորչի Աթոռին, իր ժողովրդեան բեկումը տեսնելէ ետքը՝ 1915ին արժանի եղաւ օրհնել Հայաստանի նորածին Հանրապետութիւնը, 1918ին:

Կիլիկիոյ Շնորհազարգ Հայրապետը, Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս, որ 1902ին կոչուեցաւ այդ բարձր պաշտօնին, տարազիր եղաւ Կիլիկիոյ Հայութեան հեա, եւ առեան մը ժէօն-թիւրք Կառավարութեան ազդակործան կարգաբրութեամբ ստիպուեցաւ մնալ երուտաղէմի վանքին մէջ իբրև Կաթողիկոս-Պատրիարք, եւ այդ յիմար Կառավարութեան տապալումէն ետքը, վերազարձաւ Կիլիկիա, իր Կաթողիկոսական իրաւասութեամբ. ապա այցեկեց եւրոպա, ի նպատակը Ազգային Դատին, եւ առեան մը Սիւրբիոյ և Լիբանանու մէջ սպասեկէ ետքը՝ վերազարձաւ Ատանա, աշխատելու համար Կիլիկիոյ սղատադրութեան եւ վերաշինութեան գործին:



ՇՆՈՐՀԱԶԱՐԴ Տ.Տ. ՍԱՀԱԿ Բ.
Կարողիկոս Կիլիկիոյ

Կ. Պոլսոյ Ամենապատիւ Պատրիարքը, Տ. Զաւէն Սրբազան, որ 1913ին ընտրուեցաւ, մինչեւ Պաղտատ, Մուսուլ տարադրուեցաւ ժէօն-թիւրք Կառավարութեան կողմէ, որպէս զի ջնջուի Կ. Պոլսի Պատրիարքութիւնը եւ չգտնուի բողոքի ձայն բարձրացնող մը Հայկական Հայրաձանց զէմ՝ Սուլթաններու մայրաքաղաքին մէջ:

Այս միջոցին էր, որ ժէօն-թիւրք Կառավարութեան կարգադրութեամբ, Կ. Պոլսի Պատրիարքութիւնը սլահ մը միաւորուեցաւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան հետ, եւ, ինչպէս որ զիտեյ տունք վերեւ, Կիլիկիոյ Հայրապետը՝ Կաթողիկոս-Պատրիարք Տոշակուեցաւ Երուսաղէմի մէջ, որով իրապէս կը ջնջուէին Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը եւ Կ. Պոլսի Պատրիարքութիւնը, ինչպէս նաեւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական Եւխանութիւնը Թիւրքիոյ Հայոց վրայ:

Բարերախտարար Ճախճախուեցաւ Թիւրքիա՝ Գերմանիոյ հետ. Դաշնակից Պետութիւնը կտոր կտոր բրին գայն. Կ. Պոլիս մըտաւ Դաշնակիցներու վարչութեան ներքեւ, եւ ճորհիւ Մեծն Բրիտանիոյ իմաստուն քաղաքականութեան՝ վերհաստատուեցաւ Հայոց Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութիւնը, Զաւէն Պատրիարք Անգլիական զբահաւորով մը եւ յաղթական փառքերով բերուեցաւ Կ. Պոլիս, եւ վերարարմեցաւ իր Աթոռը: Ազգ անցաւ Եւրոպա, աշխատեցաւ Ազգային Դատին յաջողութեան համար եւ վերադարձաւ Կ. Պո-



ԱՄԵՆ. ԶԱԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐԻ ՀԱՅՈՑ

լիս շարունակելու համար իր ազգախնամ հոգածութեան անհատում գործը:

Հայ Ազգը, վերջին հնգամեայ աննկարագրելի հալածանքներէն եւ անտանելի տաղանայներէն ետքը, պէտք ունի իր Եկեղեցւոյն եւ իր հոգեւոր կեանքին վերաշինութեան, ըլլայ Մայր-Հայրենիքի, ըլլայ Հայ Գաղթափայրերու մէջ, այս լոյսերու դարուն պահանջմանց չափով ու կերպով:

Եւ այս վերաշինութեան մէջ առաջնորդող եւ կատարող դեր մը ունին Հոգեւոր Իշխանութեան կեդրոնները՝ Մայր Աթոռէն մինչեւ Կ. Պոլիս եւ Կիլիկիայէն մինչեւ Երուսաղէմ:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ
ՎԻՃԱԿԻՆ

Միացեալ Նահանգաց Ամերիկայի մէջ Հայ անհատներ երեւցած են վաղնջուց իվեր՝ նախ առեւտուրով, յետոյ ուսում եւ կրթութիւն հետապնդելով, եւ վերջապէս՝ իրրեւ ազգային զազթականութեամբ, մահաւանդ 30-35 տարիներէ իվեր, իրրեւ յատկանշական հետեւանք Սուլթան Համիտի հայասլամ վարչութեան:

Հայեր, Ամերիկայի մէջ, ընկերային եւ

հանրային կեանքի բոլոր խաւերուն մէջ տեղ
մը եւ գիրք մը գրաւած են, տուեալ եւ հնար-
արար պայմաններու մէջ:

Եկեղեցական կազմակերպութեան պէտքն
ալ զգալի եղած է հեռոջեակ. վասն զի բա-
նկիւնները իրբեւ նորեկ ժողովուրդ պատա-
հական եւ դալիկայեան եկեղեցականներով
զոհ եղած է այս Ամերիկայի Հայ Գաղութը
եւ միխթարուած՝ իր ազգային եկեղեցւոյ
ժամն ու Պատարազը կատարելով Եպիսկո-
պոսականաց եկեղեցիներուն ասպնջական
հովանոյն տակ եւ սրատաճաւոր սրահներու
մէջ, բայց յետոյ ձեռնարկած է Հողարար-
ձութեանց կազմակերպութեան, սեփական
եկեղեցիներու շինութեան կամ գնման, եւ
վերջապէս Առաջնորդութեան մը հաստատու-
թեան, մասնաւոր Սահմանադրութեամբ:

Սահմանադրութիւնը կ'ընդունուի եւ կը
վաւերացուի Պատգամաւորական Ժողովի մը
մէջ, որուն մասնակցած են Չորս եկեղեցա-
կան (մին Նախագահ՝ Ժողովին) եւ Քսան
աշխարհական պատգամաւորներ՝ 15 քաղաք-
ներէ (*):

(*) Ժողովին Նախագահն է Յովսէփ Ե-
պիսկոպոս Ամերիկայի. իսկ պատգամաւոր-
ներ ելած են հետեւեալ քաղաքներէ. 1. Ուս-
տրէն (երկու. մին հոգեւոր Հովիւր). 2. Փրա-
վիլիսթենէն (երեք. մին հոգեւոր Հովիւ). 3. Նիւ
Եորքէն (երկու. մին հոգեւոր Հովիւ). 4. Պասա-
ուէն (երկու). 5. Լօրէնէն (երկու). 6. Քեմ-
պրիճէն, 7. Իսթ Ուօրըքքաուէն,

Պատգամաւորական Ժողովը զուժարուած
է յՈւտր, Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ Սրահին մէջ,
եւ 1902 Յունիս 21|4 եւ Յուլիս 22|5ին, Հինգ
Նիստերու մէջ քննած, սրբազրած եւ վաւե-
րացուցած է Կրօնական Ժողովի կողմէ պատ-
րաստուած 82 յօդուածոց Սահմանադրու-
թիւնը՝ զայն վերածելէ ետքը 90 յօդուածոց
Սահմանադրութեան մը:

Այս Սահմանադրութիւնը հաստատած է
«Մկրտիչ՝ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց»,
Խրիմեան Հայրիկ, իր Թիւ 1226 եւ 1902 Սեպ-
տեմբ. 6 Թուակիր Կոնդակով, և հրամայած է
ատոր գործադրութիւնը: Կոնդակը ուղղուած
է «Գերաշնորհ Տ. Յովսէփ Ս. Եպիսկոպոսի,
Թեմակալ Առաջնորդ Վիսնակին Հայոց Ա-
մերիկայի»:

Սրիմեան այդ Սահմանադրութեան մա-
սին կ'ըսէ. «զտաք վասն առժամանակեայ
գործադրութեանն բաւարար եւ յարմարա-
ւոր», և կ'արտօնէ «հեռոջեակ՝ յընթացս
ժամանակի՝ ըստ նորանոր փորձոց եւ հան-
դամանաց՝ յաւելուլ եւ կամ յազաւել առ ի
տալ կանոնաւոր ընթացս եկեղեցական գոր-
ծոց, ժողովոց եւ այլ վարչական պաշտօնէու-
թեանց նոցին՝ ի բարեգործութիւն եւ ի յա-
րատեւ պահպանութիւն Եկեղեցւոյդ այդո-
րեկ, եւ ի շինութիւն եւ յանդորդութիւն հա-
ւասացեալ Ժողովրդեանն Աստուծոց»:

8. Պրայքընէն. 9. Միլֆրրաէն. 10. Հաքք-
Փըրրաէն. 11. Նիւ Պրիքէյնէն. 12. Թրոյէն.
13. Ուէքս Յօպօրընէն. 14. Ֆիլատէլֆիլայէն.
15. Ֆրէզնօյէն:



Առաջին Առաջնորդ Ամերիկայի Հայոց
Հանգուցեալ Յովսէփ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Վերջապէս Խրիմեան Հայրիկ կ'աղօթէ
և կը խնդրէ, որ Աստուածն Գրիգորի, Ներ-
սիսի և Սահակայ այցելէ մեր ատապեալ
Հայրենեաց և Հայ ժողովուրդը վերադառ-
նայ հոն :

ՔԱՂՈՒԱՇՆԵՐ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՆԵՆԸ
Թեմակալ Հովիւներ

Յօդուած 15.— Թեմակալ Հովուաց պար-
տաւորութիւններն են .

Ա. Քարոզել և ուսուցանել՝ բանիւ և
գրով՝ Քրիստոնէական հաւատոյ և բարոյա-
կանի ուսումը :

Բ. Մատակարարել Եկեղեցւոյ Ս. Խոր-
հուրդները իրենց խնամոց յանձնուած հօ-
տին :

Գ. Հայթայթել միջոցներ մայրենի լեզ-
ուի, Եկեղեցական և ազգային պատմու-
թեանց ուսուցման :

Դ. Յաճախակի այցելութեամբ մխիթա-
րել հիւանդները, ազբառները, սղաւորները,
և տալ՝ որոց պէտք են՝ յորդոր, խրատ և
քաջակերութիւն :

Ե. Խրախուսել իրենց թեմերու մէջ գլու-
նուած բարենպաստակ ընկերութիւնները, մա-
նուանդ զանոնք՝ որոնց կանոնադրերը վաւե-
րացուած կը լինին Առաջնորդարանէն, կամ
իրենց զանուած թեմի Հովուութենէն և
պարբերաբար համարատու կը լինին յիշեալ
պաշտօնէութեանց :

Չ. Ունենալ իրենց թեմերու եկեղեցւոյ զաւակաց ասձնաճամարի արձանագրութիւնը եւ անոնց տարեկան եկեղեցական ցուցակը:

Է. Ունենալ ասանձին վիճակազիր միլըրտելոց, պատկելոց եւ ննջեցելոց, եւ ամեն երեք ամիս՝ զրկել զայն Առաջնորդարան:

Ը. Հսկել ճշդիւ զորձագրութեան թեմական Կանոնադրին, զանձային հաշւոյ կանոնաւորութեան եւ ժողովներու որոշմանց կանոնաւոր արձանագրութեանց, զորս պարտին վաւերացունել, ի լոց առեալ այն պարագային՝ երբ տրուած որոշում մը օրինաց հակառակ կը նկատեն, այն ատեն իրենք ձեռնպահ կը մնան եւ կը տեղեկագրեն Առաջնորդին:

Թ. Իրենց թեմին վերաբերեալ շրջակայ տեղերու ժողովրդեան այցելել պարբերաբար՝ ըստ թեմական Կանոնադրին, եւ չթողուլ զայն ասանց հոգեւոր միտիթարութեան:

Ժ. Ձանալ հաշտարարութեամբ կարգադրել անոնց մէջ ծագած վէճերը:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆՔ

Յօդուած 59.— Իւրաքանչիւր թեմի կեդրոնի Հոգաբարձութեան պաշտօնն է՝ պարբերաբար զուժարուելով նախագահութեամբ Հովուին,

Ա. Հոգ տանել ամեն Կիրակի եկեղեցական պաշտամանց անխափան կատարման:

Բ. Յատուկ դպրաց զստ կազմելով՝ հըս-

կել Երկեցողութեանց կանոնաւորութեան եւ ներդաշնակութեան:

Գ. Հոգ տանել եկեղեցական տրոց զանձման:

Դ. Ձանալով կարգադրել ժողովրդեան մէջ պատահած վէճերը հաշտարարութեամբ:

Ե. Ըստ կարելոյն միտիթարել աղքատները եւ կարօտեալները՝ կազմելով մարմին մը՝ որ աշխատի հայթայթել օժանդակութեան միջոցներ կարօտելոց համար:

Չ. Մատակարարել եկեղեցւոյ նիւթական պէտքերը եւ թեմական ժողովի կազմած տարեկան ելեւմտացոյցին համեմատ՝ վճարել Առաջնորդարանի թեմակալ Հովուի եւ ուրիշ եկեղեցական պաշտօնէից թուակաները:

Է. Ձանալ եկեղեցւոյ զանձին վիճակը բարուօրել:

Ը. Մայրենի լեզուի զարգացման վտիթ տանիլ եւ քաջակրթել այդ նպատակին ծառայող ձեռնարկները:

ԱՌԱՋԵՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՅ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ՏԵՂԱՊԱՀ
Տ. Բարգէն Եպիսկոպոս

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ
ԿՐԾՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Տ. Շահէ Ծ. Վ. Գասպարեան, (Ատենայեալ),
Տ. Սերովբէ Քնյ. Երչապուհ, (Ատենադրպիւր),
Տ. Սահակ Վրդ. Նազարէթեան, Տ. Գաւիթ Քհնյ. Տէր Աւետիսեան, Տ. Աթիկ Քհնյ. Մոյիկեան:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՏԻՔ. Փաննակ Ազամեան, (Ատենապետ),
Մարկոս Տէր Մանուէլեան, (Ատենաղաղիբ),
Գրիգոր Մարգարեան, (Գանձապետ), Աւե-
փա Աէլեան, Մալաթ Պէրպէրեան, Նշան
Փաշայեան, Ռուբէն Պէրպէրեան:
Կեդրոնական վարչութեան Ատենապետ՝ Տ.
Շահէ Ծ. Վ. Գասպարեան:— Քարտուղար Ա-
ռաջնորդարանի՝ Տ. Աթիկ ԲՆՆԵՅ. Ծոցիկեան:
Հասցէ Առաջնորդարանի՝ Prelacy of the
Armenian Church in America, 65 Laurel
St., Worcester, Mass.

ՈՒՍՏՂՐԻ ԹԵՄ

(Ուստըր, Ուայքնսվիլ, Միլֆորտ, Ֆիլպըրկ,
Հըտտըն, Սփրինկֆիլտ)

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍ ԲԱՂԱՔ

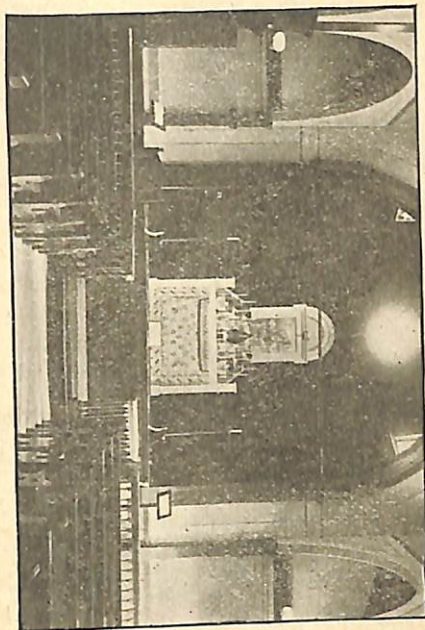
ՈՒՍՏՂՐ

Սեփական Եկեղեցի՝ Ս. ՓրկիՉ, շինուել 1898
ՀՈՎԻՒՄ՝ Տ. Աթիկ ԲՆՆԵՅ. Ծոցիկեան:

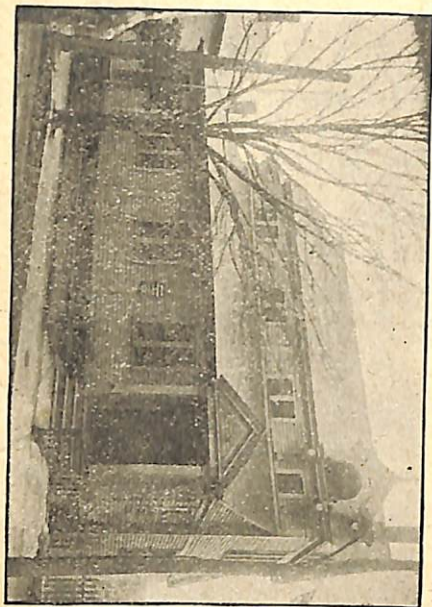
ՀՈԳԱՐԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Նշան Տէրաէրեան, (Ատենապետ), Մարտի-
րոս Տիրանեան, (Փոխ-Ատենապետ), Կարա-
պետ Քաճեան, (Ատենաղաղիբ), Միքայէլ
Պօլիկեան, (Փոխ-Ատենաղաղիբ), Մարգե-
կոս Կուրիկեան, (Գանձապետ), Յակոբ Երէցեան,
Յովհաննէս Եպիսկոպոս, Յովհաննէս Եսրըմ-
եան, Գեղամ Միքայելեան, Յովակիմ Ման-
թարեան, Գէորգ Սոցիկեան:

Հասցէ. 65 Laurel St., Worcester, Mass.



Ուստըրի Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյն Խորանը



Ս. Փրկիչ, Առաջին եւ Առաջնորդանիստ
Եկեղեցի Ուսարքի

ՀՈԳԱԲԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՈՒԱՅԹՆՍՎԻԼԻ
Յաիր Խուհեան, (Ատենայեա, Թորոս Փլ-
ւիպոտեան, (Ատենաղպիւր), Գրիգոր Գա-
ղանճեան, (Գանձապեա), Գրիգոր Առաքել-
եան, Տիգրան Առաքելեան :
Հասցէ. H. Hoogioan, 1 D. St.,
Whitinsville, Mass.

ՀՈԳԱԲԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՄԻԼՖԵԼԲՐՏԻ
Մարտիրոս Աղաճանեան, (Ատենայեա), Աւե-
տիս Յովհաննէսեան, (Ատենաղպիւր), Սար-
գիս Քաջիկեան, (Գանձապեա) :
Հասցէ. S. Kachigian, 55 Prospect Hights
Millford, Mass.

ՊՈՍՏՈՆԻ ԹԵՄ
(Պոստոն, Ուօրբրքաուն, Չըլսի, Բէյմպրին,
Լին, Պրինտօրբըր, Պրաքթըն)
Հովիւ՝ Տ. Շասէ Ծ. Վրդ. Գասպարեան
Եկեղեցի՝ Եպիսկոպոսականաց Ս. Ստեփանոս
ՀՈԳԱԲԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՊՈՍՏՈՆԻ

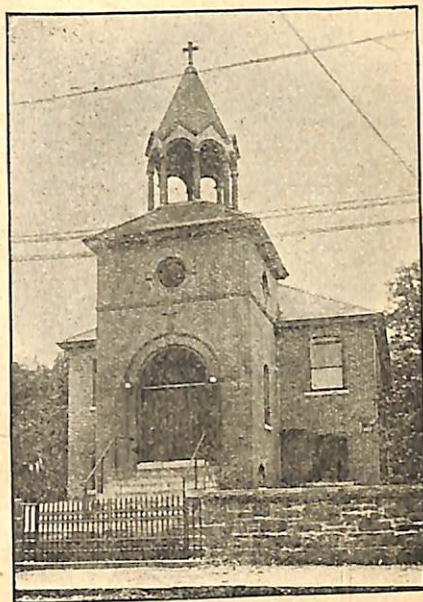
Փօլ Պետրոսեան, (Ա. Ատենայեա), Կիրակոս
Սարգիսեան, (Բ. Ատենայեա), Հմայեակ
Հասցէ՛եան, (Ա. Ատենաղպիւր), Ալեքսան Գա-
ղանճեան, (Բ. Ատենաղպիւր), Սարգիս Կի-
րեղեան, (Գանձապեա), Դաւիթ Շահրիս-
թանեան :
Հասցէ. Սարգիս Կիրեղեան, 33 Kneeland
St., Boston, Mass.
Հասցէ Հովուին. Rev. Shahe Vart. Kas-
parian, 31 Sharon St., Boston, Mass.
Tel. Back Bay 8237 J.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՈՒՅԹՆԵՐԹԱՌՆԵՐ
 Լեոն Եսայեան, (Ատենայեա), Թաղէոս Մա-
 նուկեան, (Ատենաղպիբ), Պաղտատար Զրաբ-
 Եան, (Գանձապեա), Տծնապեա Պօղոսեան,
 Նշան Տ. Պետրոսեան:
 Հասցէ. Լեոն Եսայեան, 558 Mt. Auburn
 St., E. Watertown, Mass.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԶԼԼՍԻԻ
 Բարսեղ Վարդանեան, (Ատենայեա), Յով-
 սէֆ Եջիբեան, (Ատենաղպիբ), Երուանդ Մի-
 սիրեան, (Գանձապեա), Դաւիթ Ղուկասեան,
 Կարապեա Պաղտատարեան:
 Հասցէ. Երուանդ Միսիրեան, 18 Fifth St.,
 Chelsea, Mass.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՔԷՅՄՊՐԻՃԻ
 Ղազար Տ. Մանուկեան, (Ա. Ատենայեա),
 Յովակիմ Մաղմանեան, (Բ. Ատենայեա),
 Բենիամին Թերձանեան, (Ա. Ատենաղպիբ),
 Աստուղ Պօղոսեան, (Գանձապեա), Աւազ Ա-
 ւապեան:
 Հասցէ. Յովակիմ Մաղմանեան,
 274 Broadway, Cambridge, Mass.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՊՐԻՃՈՒՅԵՐԸ
 Խաչատուր Վարդապետեան, (Ատենայեա),
 Հայկ Սեդրոսեան, (Ատենաղպիբ), Մարտի-
 րոս Դաւիթեան, (Գանձապեա), Ասքանազ Տ.
 Յարութիւնեան, Գէորգ Մուրատեան:
 Հասցէ. Հայկ Սեդրոսեան, 150 Pleasant St.,
 Bridgewater, Mass.



Սրբոց Վարդանանց Զօրավարաց
 Եկեղեցի Լօվելի

ԼՕՎԷԻ ԹԵՄ

(Լօվէլ, Լօրէնս, Հէյվըրհիլ, Մէնչէսթըբ, Բանքըրոս, Նիւ Պրիփօրք, Ն. Հ.)

ԼՕՎԷԼ

Սեփական եկեղեցի՝ Սրբոց վարդապետաց Զօրավարաց: Ծինեալ 1914—1916
Հովիւ՝ Տ. Յակոբ. Վրդ. Մխիթարեան:

ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Մ. Տէր Մանուէլեան, (Ատենայեալ), Մ. Ահարոնեան, (Ատենադպիր), Սրբոյ Աթօեան, (Գանձապետ), Նազար Մուշեղեան, Տօնապետ Գազանճեան:
Հասցէ. M. Der Manouelian, 355 High St., Lowell, Mass.

ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՕՐԷՆՍԻ

Մարտիրոս Խենթիկեան, (Ատենայեալ), Մարտիրոս Պալեան, (Ատենադպիր), Տիգրան Գրիգորեան, (Գանձապետ), Պետրոս Սալօսճեան, Նշան Արապեան, Փիլիպպոս Մինասեան, Ադատ Աղասեան:
Հասցէ. M. Balian, 36 Jackson St., Lawrence, Mass.

ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՀԷՅՎԸՐ ՀԻԼԻ

Յակոբ Մազմանեան, (Ատենայեալ), Տիգրան Մոմճեան, (Ատենադպիր), Մեսրոպ Տ. Մեսրոպեան, (Գանձապետ), Առովմ Ղազարբէհեան:

ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՔԱՆԲԸՐՏԻ (Ն. Հ.)
Ասատուր Ճոնաւորեան, (Ատենայեալ), Ահարոն Պօղոսեան, (Ատենադպիր), Յովհաննէս Պաղտօեան, (Գանձապետ), Սիմօն Պօղոսեան, Առաքել Մանօեան:
Հասցէ. A. G. Boghosian, 12 Prospect St., Concord, N. H.

ՓՐԱՎԻՏԷՆՍԻ ԹԵՄ

(Փուրաֆէր, —Մէնքրիլ Ֆօլս, Ուեսաֆէր) Սեփական եկեղեցի, Սրբոց Թարգմանչաց Հովիւ Տ. Դաւիթ ԲՆՆՅ. Տէր Աւետիսեան:
ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

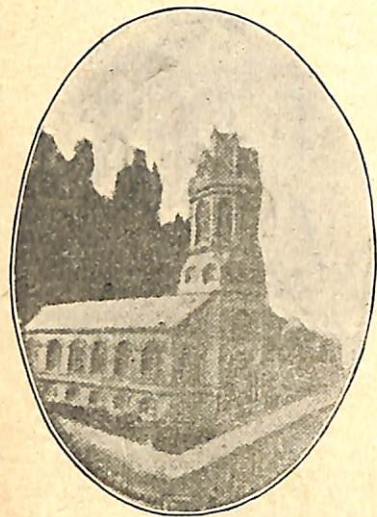
Տիգրան Տ. Աւետիսեան, (Ատենայեալ), Համբարձում Ծարօեան, (Փոխ-Ատենայեալ), Ռուբէն Պէրպէրեան, (Ատենադպիր), Խաչատուր Մանիլունի, (Փոխ-Ատենադպիր), Ահարոն Աղջանեան, (Գանձապետ), Կարապետ Ենոյբեան, Կարապետ Խըյմաթեան, Ոսկեան Ալիսոնեան, Մէծիկ Մանուկեան, Ասատուր Տէր Յովհաննէսեան, Արիտտակէս Թովմասեան:

Հասցէ. 60 P. O. Box, Providence, R. I.

ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Փուրաֆէր —Մէնքրիլ Ֆօլսի Լեւոն Յարութիւնեան, (Ատենայեալ), Արիս Տիգրան, (Ատենադպիր), Սիմօն Տուրիլեան (Գանձապետ), Խաչատուր Մատուրեան, Մարգար Գրիգորեան:

ՀՈԳԱՖԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆՍԱՖԷԹԻ
Գրիգոր Տէմբրճեան, (Ատենայեալ), Խոսրով Եղիսեան, (Ատենադպիր), Ահարոն Սարաֆեան, (Գանձապետ), Սարգիս Քայսրեան:



Սրբոց Թարգմանչաց Եկեղեցի Փրավիտենսի

ՔԸՆՆԷԹԻՔԸԹԻ ԹԵՄ

(Կարգուած 1920ին)

(Հարք-Փըրս, Նիւ Պրիքէյն, Նիւ Հէյվըն,
Թամսընլիլ)
Հովիւ. Տ. Մամբրէ Բէնյ. Փէլթէկեան:

ԹԵՄԱԿԱՆ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Գարեղին Գէորգեան, (Ատենայեա), Գաս-
պար Տ. Պաղտիկեան, (Ատենաղպիր), Ահա-
բոն Աւետիսեան, (Գանձայեա):

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՀԱՐԹՅԸՐՏԻ

Ահարոն Աւետիսեան, (Ատենայեա), Յով-
հաննէս Սրայեան, (Ատենաղպիր), Գաս-
պար Պաղտիկեան, (Փոխ-Ատենայեա), Միշ-
րան Գլիբեան, (Փոխ-Ատենաղպիր), Կարա-
պետ Հինգլեան, (Գանձայեա):
Հասցէ. 191 Lawrence St., Hartford, Conn.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒ ՊՐԻԹԷՅՆԻ

Գարեղին Ս. Գէորգեան, Թորոս Եաղունց-
եան, Յակոբ Տ. Գրիգորեան, Կարապետ Ե-
սայեան, Քաչատուր Դաւիթեան:
Հասցէ. K. Kevorkian,
178 Tremont St., New Britain, Conn.

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ԹԵՄ

(Նիւ Եորք, Պրուվիլն, Պրոնֆս, Եամֆրս
Պիմկիէմբըն, Պրիմփօրթ)

Նիւ Եորք ունի երկու Եկեղեցի, երկուքն ալ Ս. Գ. Լուսաւորիչ:

Առաջինը՝ 27րդ Փողոցի վրայ, նախ վարձուած 1914ին, յետոյ սեփականեալ 1920ին: Երկրորդը՝ 17րդ Փողոցի վրայ, վարձուած 1918ին:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ Ս. Գ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ՆԻՒ ԵՈՐԴԻ (27րդ ՓՈՂՈՑ)

Հովիւ. Տ. Սերովրէ Քահանայ Ներչապուհ:
Հ. Հողկրողեան, (Ատենապետ), Ն. Ներսէսեան, (Փոխ-Ատենադպիր), Գ. Երկանեան, (Ատենադպիր), Ճէյմս Պարտիզակցի, (Փոխ-Ատենադպիր), Գ. Տէրպապեան, (Գանձապետ), Յ. Գալճեան, Հ. Ամպրուկեան, Ֆ. Շահպուտադեան, Կ. Մուրատեան:

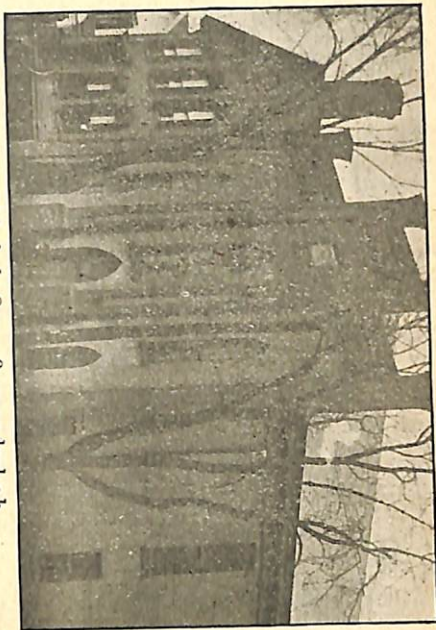
Հասցէ. 221 East, 27th St., New York, N.Y.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ Ս. Գ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ՆԻՒ ԵՈՐԴԻ (17րդ ՓՈՂՈՑ)

Հովիւ. Տ. Վահրամ Մ. Վրդ. Նազարէթեան:
Թադւոր Բիւփէլեան, (Ատենապետ), Արմէն Բոցիկեան, (Ատենադպիր), Գարեգին Եազըճեան, (Գանձապետ), Ա. Պարզեւ, (Բարտուղար), Ա. Պարտիզպանեան, Արտաշէս Բէօլեան, Վահան Բիւրբճեան, Ն. Մաղաբեան, Գրիգոր Սիմիթեան:

Հասցէ. 337 East, 17th St., New York City.

Ս. Պետրոս Եկեղեցի վերականգնումի ժողովուրդի



ԹՐՕՅ-ՎՕԹՂՐՎԸԼԻԹԻ

Սեփականեալ եկեղեցի, Ս. Պետրոս

ՀՈԳԱՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Մ. Կ. Հայրապետեան, (Ատենապետ), Մ. Կ. Պուլուժեան, (Ատենաղայկեր), Աբտաշէս Վահանեան, (Գանձապետ), Հմայեակ Ուզունեան, Ղազարոս Պեղճեան, Յարուժիւն Սանդիկեան, Գէորգ Շիկեցեան:
Հասցէ. M. G. Hairabedian
P. O. Box 13, Troy, N. Y.

ՈՒՒՄԹ ՀՕՊՕՔԸՆԻ ԹԵՄ

(Ուէսթ Հոսթօբրն, Հոսթօբրն, Եունիքն Հիլլ, Վիհօբրն, Ուէսթ Նիւ Եորք, Ճըրլի Սիթի, Նիւ Արք, Փէքըրըքն, Սմիթհ)

Սեփական եկեղեցի, Ս. Խաչ:

Հովիւ. Տ. Պետրոս ԲՆՆՂ. Վարդանեան:
Սարկաւազ՝ Յոսէֆ Թոնամեան:

ՀՈԳԱՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

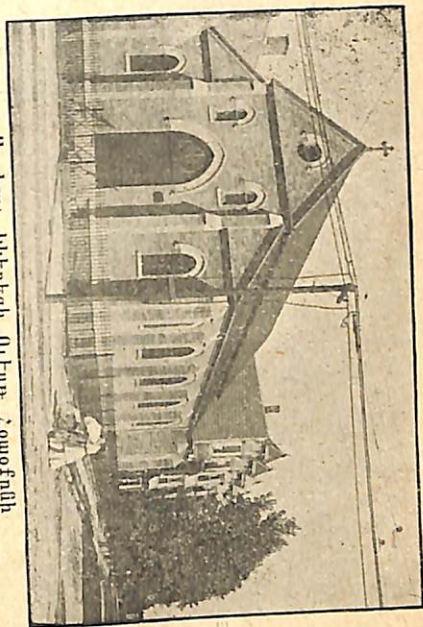
Յակոբ Թոմասեան, (Ատենապետ), Կարապետ Պոյաճեան, (Ատենաղայկեր), Մկրտիչ ԲարանՖիլեան, (Գանձապետ), Տիգրան Մինասեան, Գոննիկ Սարաճեան, Տիգրան Գաւաղանճեան, Մկրտիչ Մէլրոսեան, Յակոբ Թիւթիւնճեան:

Հասցէ. H. Tarpanjian
806 Angelic St., W. Hoboken, N. J.

ՀՈԳԱՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՓԷԹՂՐՍՂՆԻ

Ս. Աճէմեան, Հայկ Տիչէքէնեան, Նազարէթ Սաաթեան, Մարտիրոս Թէլլալեան, Գէորգ Տինքեան:

Ս. Խաչ կիսդրոյի Ուէսթ Հոսթօբրնի



ՖԻԼԱՏԷԼՖԻՈՅ ԹԵՄ

Սեփականեալ եկեղեցի,

Ս. ՍԱՀԱԿ—ՄԵՍՐՈՊ

Հովիւ. Տ. Եղիազար Բհնյ. Աշճեան:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Ուարել (Ֆրանք) Նազիկեան, (Ատենայեա),
Յովհաննէս Թաշճեան, (Ատենադպիր), Եր-
ուանդ Ս. Սեղրոսեան, (Գանձապետ), Տբթ.
Եղուարդ Գարիկեան, Կարապետ Օղանեան,
Յարէթ Զաւլբեան, Մկրտիչ Ճըսալեան:

Հասցէ. 111 South 15th St.,
Philadelphia, Pa.

ՇԻՔԱԿՕՅԻ ԹԵՄ

(Ուէսթ ֆուլմըն, Ուօքհիլըն, Սաուրքի Միլ-
ուօքի, Բէյսիւն, Քնօշ)

Եկեղեցի, Եպիսկոպոսականաց

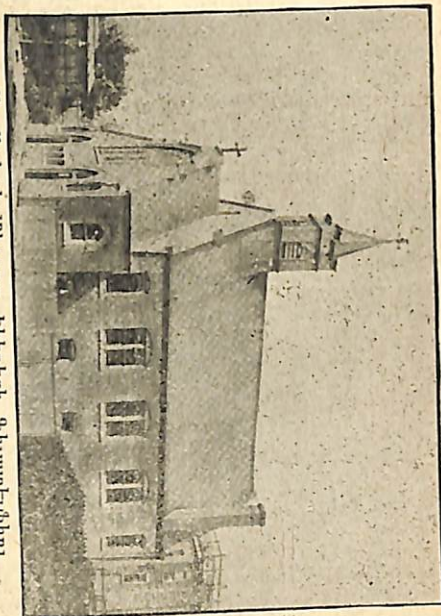
Հովիւ. Տ. Եղիշէ Բհնյ. Գալչընճեան:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Վահան Կիրիւնեան, (Ատենայեա), Վահան
Նաճարեան, (Ատենադպիր), Յովհաննէս
Գալղանեան, (Գանձապետ), Արշակ Զէյնկյ-
ւան, Տբթ. Յ. Գասպեան, Սամուէլ Տօնեան,
Լուիս Ֆիլի Կիւլեան, Աւետիս Պէլոեան, Աւե-
տիս Արամեան:

Հասցէ. 4407 Greenwood Ave., Chicago, Ill.

Ս. Սահակ—Մեսրոպ Եկեղեցի Ֆիլադելֆիոյ



ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԲԷՅՄԵՆԻ

Վարդան Տ. Վարդանեան, (Ատենայեա),
Յարութիւն Տիւրէրեան, (Ատենադպիր),
Անանիա Մելքոնեան, (Գանձապետ), Արսէն
Քաթիլեան, Անտոն Սիմօնեան, Սարգիս
Սալպաշեան, Արմենակ Առաքելեան:
Հասցէ. 278 P. O. Box, Racine, Wisc.

ՏԻԹՐՈՅԹԻ ԹԵՄ

ՏԻԹՐՈՅԻԹ

(ՏԻՐՐՈՅԻ, Կրէնտ Բափից)
Եկեղեցի, Եպիսկոպոսականաց:
Հովիւ. Սահակ Վարդ. Նաղարէթեան:
Հովուի հասցէ.
53 E. High St., Detroit, Mich.

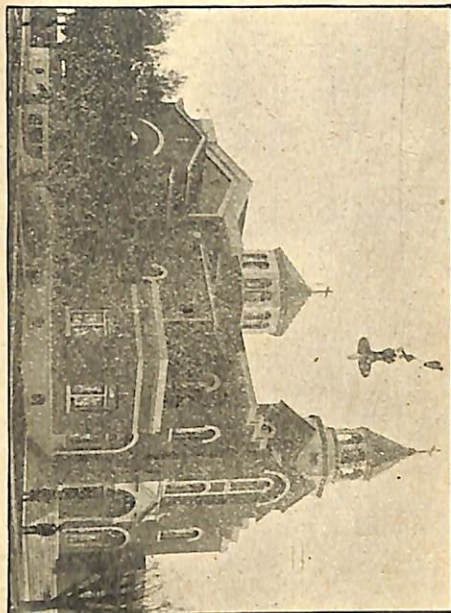
ԲԱԼԻՅՈՐՆԻՈՅ ԹԵՄ

Ֆրէզնօ եւ Շրջակայք

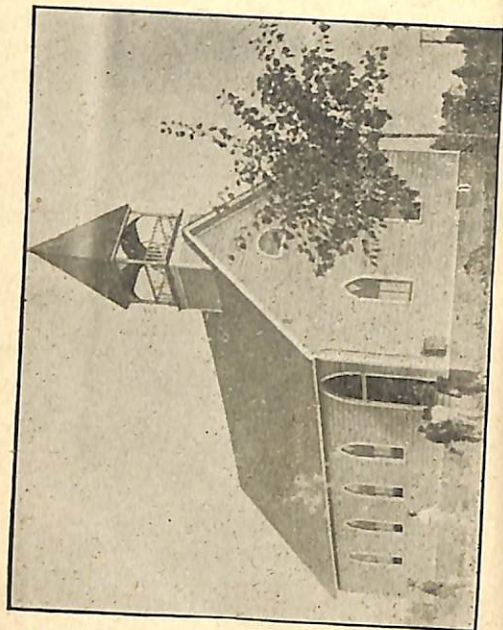
Սեփական Մայր-եկեղեցի, Ս. Երրորդուրիւն
Հովիւ. Տ. Վարդան Մ. Վարդ. Գասպարեան

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Յակոբ Նշիկեան, (Ատենայեա), Յարութիւն
Ռրատիկեան, (Ատենադպիր), Յովհաննէս Էլ-
մասեան, (Գանձապետ), Կարապետ Գաս-
պարեան, Կարապետ Ալշուճեան, Պօղոս Շահ-
պաղեան, Միհրան Զաթոյեան:
Հասցէ. 290 P. O. Box, Fresno, Calif.



Ս. Երրորդուրիւն Մայր Եկեղեցի Ֆրէզնօյի



Ս. Աստուածածին Եկեղեցի Եդիսմի

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՖՅՎԼԸՐԻ

Աեփական Եկեղեցի, Ս. Գ. Լուսաւորիչ:

Հովիւ. Այցելու:

Գրիգոր Միրէկեան, (Ատենապետ), Նազարէթ Շահպաղեան, (Ատենաղայիր), Պօղոս Աճարոնեան, (Գանձապետ), Աւետիս Խալաճանեան, Խաչատուր Քէնաէրեան:

Հասցէ. N. Shahbazian

R. D. Box 182, Fresno, Calif.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԵԴԵՄԻ

Աեփական Եկեղեցի, Ս. Աստուածածին:

Հովիւ. Այցելու:

Մելիք Սարոյեան, (Ատենապետ), Միհրան Թէրզեան, (Ատենաղայիր), Խաչիկ Կարապետեան, (Գանձապետ), Տիգրան Իսքէնաէրեան, Սարգիս Խօրասանեան:

Հասցէ. Trustees of the Armenian Church, Yetttem, Calif.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՕՍ ԱՆՃԸԼԷՍԻ

Ժամատեղ. Վարձեալ Սրահ:

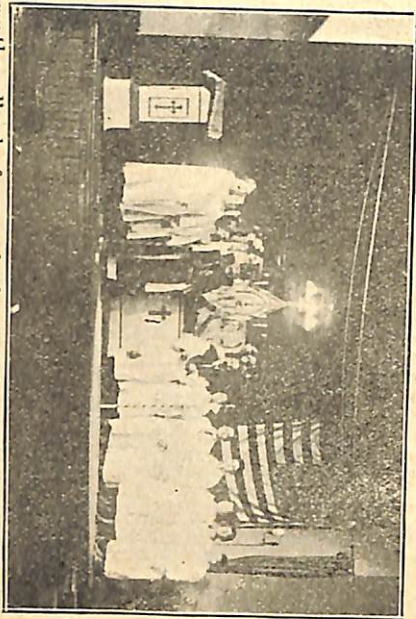
Հովիւ. Տ. Ատոմ Քհնյ. Մելիքեան:

Նազարէթ ձուլեան, (Ատենապետ), Կ. Ն. Մոզոսեան, (Ատենաղայիր), Ղուկաս Խանարեան, (Գանձապետ), Միքայէլ Եղիշեան, Յարութիւն Պէրպէրեան:

Հասցէ. G. N. Mocosian

3 Temple Place, Los Angeles, Calif.

Կարճեալ Մրահ մը, որ ժամանորիկ է լօս Անիլի-Էօի Հայոց



ՏԵՐՈՒՆԻ ԹԵՄԵՐ

(Տէրունի կը կոչուին այն տեղեր, որ չունին թեմական Հովիւ կամ Մխատեր Բահանայ, եւ դեռ չեն կազմակերպուած, եւ այդ իսկ պատճառաւ կ'իյնան ուղղակի Առաջնորդարանի հովուութեան ներքեւ) :

ՍԻՐԱՔԻՒՉԻ (Նիւ Եօրք) ԹԵՄ
(Սիրաքիւզ, Իքիֆա, Մեսինա)

ՀՈԳԱՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՍԻՐԱՔԻՒՉԻ

Ղուկաս Չաչըճեան, (Ատենայեալ), Ստեփան Նիկարեան, (Ատենաղլըր), Գանիկ Շաչլամեան, (Գանձայեալ), Համբարձում Համբարձումեան, Նշան Տիգրանեան :
Հասցէ. Trustees of the Armenian Church
529 P. O. Box, Syracuse, N. Y.

Եւքիֆա

ՀՈԳԱՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Հասցէ. 75 P. O. Box, Utica, N. Y.

ՀՈԳԱՒԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՄԵՍԻՆԱԻ

Բ. Պատմաճեան, (Ատենայեալ), Գարեգին Պարզճեան, (Ատենաղլըր), Գրիգոր Փելաֆեան, (Գանձայեալ), Կիւրեղ Պարզուկեան, Արշակ Պալիկեան :
Հասցէ. K. Baleckjian,
53 Main St., Messina, N. Y.

ԲԻՉՄԸՆՏԻ ԹԵՄ
Ռիչմոնդ (Վիրժինիա)

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Գրիգոր Տ. Գրիգորեան, (Ատենապետ), Ար-
տաճամ Գրիգորեան, (Ատենադպր), Մար-
տիրոս Կարապետեան, (Գանձապետ), Նշան
Տարխանեան, Գրիգոր Մակարեան:
Հասցէ. 3039 W. Cary St., Richmond, Va.

Քլիվլենտ Էւ Շրջակայք (Օհայո)

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Խաչատուր Պըլըբեան, (Ատենապետ), Տեղ-
րան Ասատուրեան, (Ատենադպր), Գարբէէ
Տ. Պաղտատարեան, (Գանձապետ), Նշան Ա-
ռաքելեան, Մինաս Կէօնճէեան:
Հասցէ. Cap. Bagdasarian
3925 E. 42 St., Cleveland, Ohio.

Սէնթ Լուիսի ԹԵՄ
(Սէնթ Լուիզ (Մո.), Էսթ Սէնթ Լուիզ, Կրէ-
միք Սիքի, (Իլլ.))

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ Սէնթ Լուիսի
Իսթայէլ Ոսկիեան, (Ատենապետ), Խոսրով
ՉՅճեան, (Ատենադպր), Յովսէփ Թարեան,
(Գանձապետ), Կարապետ Մալխոսեան, Կա-
րապետ Ամիրեան:
Հասցէ. 627 N. Sarah St., St. Louis, Mo.

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԻՍԹ Սէնթ Լուիսի

Կարապետ Մուրատեան, (Ատենապետ), Խա-
չիկ Շամայեան, (Ատենադպր), Պետրոս
Տէրտէրեան, (Գանձապետ), Արամ Խանոյ-
եան, Սմբատ Էլպատեան:

ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԹԵՄ

(Թորոնթօ, Համիլթըն, Սէնթ Բէքըրինս,
Տընտէս, Կոլբ, Պրէնթֆօրտ, Կոլֆ)
Հասցէ Պրէնթֆօրտ.
Պր. Եղիշէ Պ. Մուրատեան
G. Mooradian, 184 Dalhousie St.,
Brantford, Ontario, Canada.

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

Կեդրոն. Պուէնս Այրէս
Հովիւ. Տ. Պաղտատար ԲՅՆԵՅ. Պարաստեան

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Միհրան Շիմչիբեան, Յովհաննէս Պալանեան,
Կարապետ Էքշիբեան, Սահակ Պաղչէեան,
Հայրապետ Բեաթիպեան, Յարութիւն Մնակ-
եան, Գրիգոր Խթումեան:
Հասցէ Հովուին.

Calle Guerny 473, Buenos Aires, R. A.

ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆԻՔ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԱՏԵՆ
Ա.

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻ-
ԿՈՍՒՆ անունը յատուկ հանդիսաորու-
թեամբ մը կը յիշատակուի եւս առաւել բա-
նաձեւին մէջ, եւ յետոյ՝ Թեմակալ կամ Վի-
ճակաւոր Եկեղեցականին անունը:

Այս յիշատակութիւնը կանոնադիտական
իրաւունք մըն է այդ յիշատակելիներու հա-
մար, եւ հետեւաբար բացի Եկեղեցական
պաշտօնատարներէ, ուրջ յիշատակութիւն-
ներ ընել եւս առաւելի մէջ, հակառակ է կա-
նոնի:

Իսկ Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոսին ուղ-
ղակի իշխանութեան ներքեւ գանձուող Թե-
մօրէից եւ Վիճակներուն, որոնց կարգին նա-
եւ Ամերիկայի Եկեղեցեաց մէջ՝ յիշատակու-
թեան ձեւն է հետեւեալը.

—«Եւս առաւել զեպիսկոպոսայետն մեր
եւ զպատուական Հայրապետն Ամենայն Հա-
յոց զՏէր Գեորգ ՍՐԲԱԶԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ,
եւ զԱռաջնորդն(*) Ամերիկայի Հայոց զՏէր
.....Սրբազան Եպիսկոպոսն, շնորհեսցես
մեզ ընդ երկայն աուրս ուղիղ վարդապե-
տութեամբ»:

Իսկ Մարկաւազներ պիտի յիշատակեն
հետեւեալ ձեւով.

(*) Եթէ Տեղապահ է, պէտք է ըսել. «Եւ
զԱռաջնորդական Տեղապահն»:

—«Գոհուրին եւ փառաբանութիւն մա-
տուցանեմք քեզ, Տէր Աստուած մեր, վասն
Սուրբ եւ Անմահ Պատարագիս որ ի վերայ
սրբոյ սեղանոյս. զի սա մեզ ի սրբութիւն
կենդանութեան պարգեւեսցէ:

Սուվա շնորհես գաբ, զհաստատութիւն
եւ գրդայի զտաղալութիւն ամենայն աշ-
խարհի, Սրբոյ Եկեղեցոյ եւ ամենայն ուղ-
ղափառ Եպիսկոպոսաց.

Եպիսկոպոսայետն մերոյ եւ պատուա-
կան Հայրապետին Ամենայն Հայոց ՏԵԱՌՆ
ԳԵՈՐԳԱՅ ՍՐԲԱԶԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ.

Եւ Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդին(*)
Տեառն..... Եպիսկոպոսին.

Եւ Քահանայիս, որ զպատարագս մա-
տուցանէ.

Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղբութեանց
Քազաւորաց Քրիստոնէից եւ իշխանացն բա-
րեպաշտից, եւ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՆ ԱԶԳԻՍ
ՀԱՅՈՅ:

Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն
հոգւոցն հանգուցելոց:

Եւս առաւել՝ վասն հանգուցեալ ըսբու-
նապետացն մերոց եւ շինողաց սրբոյ Եկե-
ցեղոյս:

Ազատութիւն՝ եղբարց մերոց գերելոց,
եւ շնորհ՝ առաջիկայ ժողովրդեանս, հան-
գիստ՝ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիս-
տոս կատարելոցն.

Եղիցի յիշատակ ի Սուրբ Պատարագս,
աղաչեմք:

(*) Եթէ Տեղապահ է, «Եւ Ամերիկայի
Հայոց Առաջնորդական Տեղապահին»:

ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Պէտք է որ Հայաստանի Հանրապետութիւնն ալ յիշատակուի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Պաշտամանց եւ Պատարազներուն մէջ:

Դարերէ ի վեր մեր Ազգը աղօթած է իր քաղաքական ազատութեան համար, եւ յիշած էր իր հրապարակային եւ առանձնական պաշտամանց եւ աղօթից մէջ իր թագաւորութիւնը, իր թագաւորները, իր զօրքերը, իր զօրավարները, իր իշխաններն ու վարիչները, եւ Հոգեւոր իշխանութիւնը բարեմարտութիւններ ըրած է Երկրին աշխարհական կամ քաղաքական եւ դիւնուորական իշխանութեանց խաղաղութեան, շինութեան, դարպացման եւ յառաջդիմութեան համար:

Բայց այս աղօթքներու, այս մաղթանքներու, այս մասնաւոր եւ հանդիսաւոր յիշատակութեանց հոգեւոր հիմը միակողմանի չէ՝ այսինքն՝ աղօթողներ եւ աղօթուողներ, յիշատակողներ եւ յիշատակուողներ փոխադարձաբար եւ հաւասարապէս ուժաւորուած պիտի ըլլան հաւաստեով, աղօթքի մարտը սղոտով, բարեպաշտութեամբ եւ անվերապահ յարգանքով:

Այս աղօթքներն ու յիշատակութիւնները կամայական չեն: Մեր Եկեղեցւոյն ժամակարգութեան մէջ շատ որոշ են այդ աղօթից եւ յիշատակութեանց տեղերը: Հետեւաբար

թէ՛ եկեղեցականներուն եւ թէ՛ ժողովրդեան պարտքն է ուշադրութիւն ընել այդ տեղերուն, եւ հաւաստեով, յաւսով եւ սիրով վերակենդանացնել ու վերանորոգել մեր ազգային յիշատակութեան ձեւերն ու ենթակաները:

Այս տեղ կը նշանակենք գանոնք, որպէս զի վերջ տրուի անկանոն եւ կամայական փորձերու Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցիներու մէջ:

Ա.— Ս. Պատարազի ատեն՝ «Գոհուրիւն եւ փառաբանութիւն» Բարոզին մէջ, որ բարձրաձայն կ'ըսուի Սարկաւաղաց կողմէն, եւ որ վերեւ զրուեցաւ արդէն՝ եւս առաւելէն եւաբը:

Բ.— Որ օրինես գայնսիկ աղօթքի վերջին մասին մէջ Պատարազիչը, առանց խանդարելու աղօթքին յօրինուածքը, կ'ընայ պատաշփօրէն ըսել:

...«Զխաղաղութիւն պարգեւեա ամենայն աշխարհի, Եկեղեցեաց, Գաւառացից, Թագաւորաց Քրիստոնէից եւ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՆԵՆ ԱԶԳԻՍ ՀԱՅՈՅ եւ զինուորեալ մանկաց նոցա եւ ամենայն ժողովրդեան»:...

Գ.— «Ասասցու՛ք» Բարոզին վեցերորդ տան մէջ:

— «Վասն բարեպաշտ քաղաւորաց եւ աստուածատէր իշխանաց, եւ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՆԵՆ ԱԶԳԻՍ ՀԱՅՈՅ, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին զՏէր աղաչեսցու՛ք»:

Կ'արժէ եւ պէտք է, որ Հայ ժողովուրդը կանուխ գայ Եկեղեցի, եւ այս սքանչելի

«ԱՍԱՍՅՈՒՔ ԱՄՆԵՆՔԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՄԲ» կոչին անձամբ պատասխանէ ՏԵՒ ՈՂՈՐՄԵԱ՝ ըսելով եւ ձայնակցելով երգեցող խմբին: Ամբողջ եկեղեցին պիտի ոգեւորուի՝ երբ ժողովուրդը գիտնայ ստանձնել եւ կատարել իր բաժինը ժամերգութեան մէջ:

Դ.— Անդատանի օրհնութեան ատեն.

—«Օրհնեսցի եւ պահպանեսցի եւ նախախնամեալ պահեսցի Արեւմտեան կողմն աշխարհիս եւ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆ ԱԶԳԻՄ ՀԱՅՈՅ. այս նշանաւ Սուրբ Խաչիս, Էւն.»:

Անդատանը մեր Ազգին համար գումբն աշխարհային օրհնութիւն մըն է, եւ արտայայտութիւն կիլիկիոյ եկեղեցւոյն: Եւ որովհետեւ կիլիկեան Թագաւորութիւնը հաստատուած էր Հայաստանի ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ կողմը, բնագրին մէջ անշուշտ «ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆ ՀԱՅՈՅ» էր բուն ձեւը, փոխանակ «ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵՒՅՅ»: Առանց նկատի առնելու աշխարհագրական կողմը, կրնամք աղօթել ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ համար եւ օրհնել զայն աշխարհի ամէն կողմէն եւ Ամերիկայէն ալ:

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Մայրաքաղաք Երեւան

Նախարարութեան կազմը 1920ի մէջ

վարչապետ եւ Արտաքին Գործոց Նախարար՝
Բ. Ժ. Հ. Օհանջանեան

Պատերազմական Նախարար՝
Ռուբէն Տէր Մինասեան
Ֆինանսական եւ Ներքին Գործոց Նախարար՝
Ս. Արարատեան
Հաղորդակցութեանց Նախարար՝
Ա. Զամայեան

Գիւղատնտեսութեան եւ Պետական Գոյլբերու Նախարար՝
Ս. Վրացեան
Կրթական Նախարար՝
Գ. Ղազարեան
Հ. Հանրապետութեան Բանակին մէջ
գործող Զօրավարներ

Գեներալ Ղազարբէկեան՝ Բնդի. Հրամանատար
Զօր. Փիրումեան
Զօր. Կօրկանեան՝ Նահանգապետ Կարսի
Զօր. Սիլիկեան
Զօր. Կամաչեան
Զօր. Արարատեան
Սեպուհ, Դրօ
Զօր. Հայկերտեան
Զօր. Բագրատունի՝ (Բարբիզ)
Զօր. Կօրկանեան՝ (Բարբիզ)
Զօր. Դրօ
Զօր. Սեպուհ

Արտասահմանի Ներկայացուցիչներ
Խաղաղութեան վեհաժողովի Պատուիրակութեան Պետ՝
Ա. Ահարոնեան

Լսնտոնի Ներկայացուցիչ՝
Յովհաննէս Խան Մասեհեան
Ուաշինկըքընի Ներկայացուցիչ
Տֆր. Գարեգին Փաստըրմանեան
Կ. Պոլսոյ Ներկայացուցիչ՝ Ֆ. Թախթանեան
Արէնքի Ներկայացուցիչ՝ Տիգրան Զայեան

Պէրլինի 'Ներկայացուցիչ' ՏԻՔ- Կրէնֆիլտ
Հոռլմի 'Ներկայացուցիչ' Մ- Վարանդեան
Գահիրէի (Եղիպտոս) 'Ներկայացուցիչ'
Խոսրով-Ջոհրապ
Հարաւ- Ամերիկայ 'Ներկայացուցիչ'
ՏԻՔ- Պրազիլ

Ճարմնի 'Ներկայացուցիչ'
Տիկ. Տիանա Արգար Ազարէզ
Հիւլպատոսներ

Պելնիգա Չամֆէրքէնեան
Չուիցերիա Նեվլուզ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊՍՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ԲԱՐԻՉ
Վսեմ. Պօղոս Նուպար, Նախագահ
Գրիգոր Սինապեան, ՏԻՔ- Նեվլուզ
Լեւոն Մկրտիչեան

ՉԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ

Չօրավար Անդրանիկ
'Ներկայացուցիչ' Ի Կիլիկիա, Ֆրանսական
Զինուորական Իշխանութեանց Բարձր Գումի-
սերուքեանց սօս' Պր. Արշակ Չօպանեան

ՆԻՍՏՈՒԿԱՅ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՉ

Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցիներուն մէջ
չատեր չեն գիտեր, թէ Ե՞րբ պէտք է ոտքի
վրայ կենալ եւ Ե՞րբ նստիլ, եւ կը փափաքին
սորվիլ: Իսկ Ամերիկահայ նոր սերունդը ըս-
տովին անգիտակ է Մայրենի Եկեղեցւոյ

կարդուսարքին: Այս պատճառաւ այս տեղ
մատնանիչ կ'ընենք ընդհանուր սովորու-
թիւններ եւ կանոններ, որոնց պէտք է ուշա-
դէր ըլլալ սիրով եւ յարգանքով, որպէս զի
պահուի սրբավայրին պատկառանքը:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԻՏԵՆԻՔՆԵՐ

Ա.— Որոշեալ ժամուն ներկայ գտնուե-
ցէ՛ք Եկեղեցւոյ մէջ, որպէս զի ժամերդու-
թիւնը շերկարի սպասելով ժողովուրդի դա-
լուն:

Բ.— Մի՛ հաւաքուիք Եկեղեցւոյ դրան
սոջեւ եւ փողոցի վրայ՝ ծխելու, խօսակցե-
լու եւ տեսակցելու համար: Ասիկա ամենէն
սամթալի երեւոյթ մըն է, որ տեղի կ'ունե-
նայ Կիրակի օրեր Ամերիկայի Հայոց սրբա-
վայրերուն դուռը, երբ ներսը ժամ պատա-
րազ կ'ըլլայ:

Գ.— Մի՛ հաւաքուիք Եկեղեցւոյ ներսը,
դրան քով, դաւիթին եւ անցքին մէջ: Ասիկա
ալ տղեղ եւ սամթալի սովորութիւն մըն է,
որ պէտք է վերջ գտնէ: Երբ Եկեղեցի կու-
զաք, ուղղակի մտէք ներս, նստեցէք ձեր տե-
ղերը եւ մի՛ կենաք այդ անցքերու վրայ:

Դ.— Երբ բնած էք ձեր տեղերը Եկե-
ղեցւոյ մէջ, պատկառանքով կեցէք, ուշա-
դէրութեամբ հետեւեցէք ժամերգութեան,
աղօթեցէք, եւ մի՛ խօսակցիք իրարու հետ:

Ե.— Ձեր ուղած ատեն մի՛ ելնէք Եկե-
ղեցիէն, այլ սպասեցէք, եթէ հարկեցուցիչ
պատճառ մը չունիք, մինչեւ որ ժամերգու-
թիւնը աւարտի:

2.— Մայրեր պէտք չէ որ եկեղեցի բերեն իրենց դերը՝ լալիան պղտիկներ եւ անհանդարտ աղաքներ: Փոքրիկները եկեղեցի բերել լաւ սովորութիւն է, պայմանաւ, որ կարող ըլլաք հսկել անոնց վրայ, որպէս զի չխաղան, չխօսակցին, չաղմբկեն, եւ խելօք խելօք նստին իրենց ծնողաց մօտ:

Է.— Եկեղեցի եկէք վրայ դուրս մաքուր վիճակի մէջ, եւ ջանք բռէք որ եկեղեցւոյ մէջ հազի եւ ասոր պէս արտասոց ձայներ չլսուին:

Ը.— Երբ ձեր նուէրները հաւաքեն, մի՛ սպասցնէք, դրամ մի՛ մանրէք. այլ եկեղեցի դալէ առաջ ձեր նուէրներն ալ պատրաստեցէք, որ ժամավաճառութիւն, անպատեհութիւն եւ աղմուկ տեղի չունենան ձեր նուէրները հաւաքելու ատեն:

ՆԻՍՏՈՒԿԱՅ

Քանի որ Ամբերիկայի մէջ եկեղեցիներ հաստատուն նստարաններով կահաւորուած են, երկրպագութեան ձևերու մէջ ինքնին մտած են ինչ ինչ բարեխօսութիւններ: Զոր օրինակ, այս պայմաններու մէջ կարելի չէ ծնրադրութեամբ աղօթել, ծնկաչօք նստիլ, եւ այլն:

Ուրեմն, երբ եկեղեցի կը մտնէք՝ բացէք ձեր դուրսը, դացէք կայնեցէք ձեր տեղերը, առանց աղմուկի եւ համշտուկի, եւ սոքի վրայ բսէք ձեր շայր մերը եւ ուրիշ աղօթքները, լսին կերպով եւ երկիւղածութեամբ. եւ ապա հետեւեցէք ժամերգու-

թեան՝ լարուած ուշադրութեամբ: Իսկ նիստու կացի համար միտք պահեցէք սա՛ կէտերը:

Ա.— Բոլոր աղօթքներու ատեն պէտք է սոքի ելնել: Երբ Բահանայն դասի մէջ՝ կու գայ խորանի առջեւ եւ Աղօթք կը կարդայ, ատենք են Աղօթքներու ատենը: Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մէջ նստուկ չեն աղօթեր: Ատիկա ընդհանուր կանոն է:

Բ.— Սուրբ Աւետարանի ընթերցման ատեն պէտք է սոքի ելնել: Սրբէն Սարկաւազը երբ կը ձայնէ Օրքի եւ Պոսլոսուէ, որոնք յունարէն են, ատով ժողովուրդը կը հրաւիրէ, որ սոքի ելնէ եւ ուշադրութիւն ընծայէ Սուրբ Աւետարանի խօսքերուն եւ պատգամներուն: Այս ալ ընդհանուր կանոն է:

Գ.— Փառարանութեանց եւ Հաւատքի դաւանութեանց ատեն ընդհանուր կանոն է սոքի վրայ կենալ: Այսպէս՝ Փառք ի բարձուսի, Սուրբ Աստուածի, Հաւատամքի եւ Կեցո՛ր ժամանակները պէտք է սոքի վրայ կենալ:

Եթէ խնամոտ ուշադրութիւն մը ընծայուի այս կէտերուն, ամէն ինչ կանոնաւոր կ'երթայ եկեղեցւոյ մէջ, եւ սեւէ շուարուր կամ չիօթութիւն տեղի չունենար մտքերու մէջ, ինչպէս նաև ժամերգութեան ընթացքին:

ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԱՏԵՆ

Պէ՛տք է սոքի վրայ ըլլալ

Ա.— Երբ Պատարակէը ներս կուգայ զդեստաւորուած: —Ատիկա յարգանքի արտայայտութիւն մըն է ժողովուրդի կողմէն:

Պէտք է ոտքի վրայ ըլլալ

Բ.— Թափօրի ատեն, և յասնկայս աղօթել և և հետեւիլ Պատարազի մինչև որ Գիւրջ կարողաւ ժամը հասնի:

Գիւրջի, և յետոյ Ծանուցումի և և Քարոզի ատեն պէտք է նստած ըլլալ:

Պէտք է ոտքի վրայ ըլլալ

Գ.— Ս. Աւետարանի ընթերցման ատեն, մինչև որ Սարկաւազը ազգարարէ Մի՛նք յերեսայից: Այս միջոցին պէտք է նստիլ մինչև որ վերարեւումը կատարուի:

Պէտք է ոտքի վրայ ըլլալ

Դ.— Աղջոյնի առթիւ, մինչև որ Սարկաւազներ անցնին Սեղանին աջ կողմը և և սկսին յիշատակութեանց. այսինքն՝ մինչև Առաքելոց: Նստիլ յիշատակութեանց ամբողջ ընթացքին:

Պէտք է ոտքի վրայ ըլլալ

Ե.— Հայր մերի առթիւ, երբ Պատարազի զինչ և՛ ըսէ. և տուր մեզ համարձակաձայն բարբառով:

ՄԱՆՕԹ.— Քարոզը առ հասարակ Հայր մերէն յառաջ կը տրուի Ամերիկայի եկեղեցիաց մէջ, հետեւելով Մայր-Արքայոյ սովորութեան: Բայց սովորութիւն է նաև Քարոզը խօսիլ Պատարազին սկիզբը, Գիւրջի ընթերցումէն անմիջապէս ետքը: Երկու պարագային ալ՝ ժողովուրդը նստուկ կ'ունկնդրէ Քարոզին:

Հայր մերէն ետքը, երբ Պատարազի ընթացքը խաղաղութիւն կուտայ ժողովուրդին, և Սարկաւազներ կը ձայնեն Աստուծոյ երկըր-

պագեցում, պէտք է նստիլ, մինչև որ Տէր ողորմեա ըսուի լմննայ:

Պէտք է ոտքի վրայ ըլլալ

Զ.— Երբ Սարկաւազներ կ'ազգարարեն Սաղմոս ասացէք. մինչև և Պատարազի աւարտումը, երբ Պատարազիչը Օրինեալ եղերուտով կ'օրհնէ ժողովուրդը և կ'արձակէ:

ԺՈՂՈՎՈՒԻԴԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԵԱՆ

Աղօթող և հաւատացեալ ժողովրդեան պարտքն է դիտակցութեամբ և երկիրդածութեամբ հետեւիլ ժամերգութեան և մասնակցիլ ատոր՝ միաձայն և ներդաշնակ կերպով:

Սաղմոսերգութեանց մեծ մասը, Շնորհալուսնի երգերը, մա՛նաւանդ Յիշեցում, Առաւօտ յուսոյ, Նորաստեղծեալ, ինչպէս նաև փառքի բարձուս, Սուրբ Աստուած, Տէր ողորմեաներ, Հաւատամք, և Պատարազի երգերը այնքան դիրքին են, և ատոնց եղանակները այնքան ծանօթ և ընտանի են սականջներու, որ ժողովրդեան թէ՛ պարտքն է և թէ՛ իրաւունքը մասնակցել ատոնց երգեցողութեան:

Ասիկա նորութիւն մը չէ՛. ասիկա եկեղեցւոյն վաղեմի կանոնն է: Ժողովուրդը դորձնականապէս մասնակցելու է ժամերգութեան, որպէս զի պաշտամունքը լմնն ըլլայ և հասնի իր նպատակին:

Զոր օրինակ, երբ Սարկաւազն կը ձայնէ

ու կ'ըսէ. «Ասացուք ամենեւեան միարանութեամբ, Տէր ողորմեա», (այսինքն՝ Ամենքս ալ միարեւման ըսենք՝ Տէր ողորմեա), ժողովուրդը պէտք է ըսէ այդ Տէր ողորմեան, և ո՛չ թէ միայն մէկ կամ երկու երկու երկեցողներ:

ՊՆԱԿՆԵՐ

Եկեղեցիներու մէջ ժողովրդեան նուէրները հաւաքելու համար մասնուած են պատշաճ և վայելուչ միջոցներ: Չոր օրինակ, պնակներ կը դրուին Եկեղեցւոյ դրան մօտ, Բանկայի վրայ, և պնակներ կը պտըտցընեն ժողովրդեան մէջ:

Քանի որ ժողովրդեան պնակներու միջոցաւ տուած նուէրները Եկեղեցւոյ հասոյթին կարեւոր մասը կը կազմեն, հարկ է որ թէ՛ նուիրատուներ և թէ՛ նուէրները առնողներ կամ հաւաքողներ ուշադրութիւն ընեն, որպէս զի պնակներու երեսէն ժամերդութիւն չխանդարի, աղօթողներ անհանդիսա չըլլան և ժամանակ խնայուի:

Իւրաքանչիւր ժամուօր Եկեղեցի դալէ յառաջ թո՛ղ պատրաստէ իր նուէրները և Եկեղեցւոյ մէջ մանրել շտայ իր դրամը:

Իսկ Հողարարձութեանց պարտքն է պընակները պտոցնել ժամերդութեան այն պահերուն միայն, երբ ժողովուրդը նստած է. զոր օրինակ, խորհուրդ խորհի առնն, Առաքելաց առնն: Պէտք է՛ պնակ պտոցնել Գիրքի և Աւետարանի ընթերցման առնն, Քարոզի միջոցին, վերաբերումէն մինչև Աստեղից:

Երանի՛ թէ մեր ժողովուրդը որոշեալ ժամանակի մէջ զար Եկեղեցի, և ժողովրդեան ամբողջական ներկայութեան առնն փոքրիկ միջոց մը արուէր պնակներու, ինչպէս որ կ'ըլլայ Ամերիկեան բոլոր Եկեղեցիներու մէջ, և մէկ անգամէն հաւաքուէին նուէրներ, և վերջ դասէին դրամ հաւաքելու աղեղ կերպերը:

Սրբալստրին պատկառանքը պէտք է պահուի Եկեղեցւոյ մէջ ամէն կերպով, ու նուէր տալու և հաւաքելու գործը պէտք է ըլլայ կատարեալ վայելչութեամբ:



ԱՐԱՐԱՏ

Նպարեղէնի Ընկերութիւնը կը Մանուցանէ

Բոլոր խանութներուն, որոնք Ամերիկեան եւ կամ Հայկական նպարեղէնի գործով կ'զբաղին:

Գրէ՛ կամ եկուր մեզի, մենք ի վիճակի ենք ձեր բոլոր պէտքերը հոգալ: Եթէ մեր վաճառատան անձանոթ եւ հարցո՛ւր եղած տեղը մեզի հետ գործ ընող մէկու մը կամ բարեկամիդ, անոնք պիտի յանձնարարեն մեր վաճառատունը, մեր ուղղման գործակցութիւնը հազարաւոր յաճախորդներու սիրտը դրաւած է: Անմիջապէս գիմէ մեզի, հող չէ թէ ո՛ւր որ ալ բնակիս, Միացեալ Նահանգներու մէջ եւ կամ Արտասահման:

Մեր Պուրկուրի գործարանը նաև կ'արտադրէ մաքուր եւ համեղ Պուրկուր, ձեծած կամ կորկոտ:

Ատոնին ապսպրանքի համար տե՛ս էջ 113 Դիմէ՛ մեզի, զրկէ՛ հասցէդ եւ սոսցիբ մեր ամսօրեայ զիններու ցանկը:

Ararat Grocery Co. Inc.

150 Commercial St.,

Boston, Mass. (U. S. A.)

Tel. Richmond, 1795-1796

ՊԱՀՔ ԵՒ ԾՈՄ

Հայերէն լեզուի մէջ Պահք եւ Ծոմ միեւնոյն նշանակութիւնը ունին. այսինքն՝ որոշեալ ժամանակի համար բան մը չուտել եւ չխմել:

Բայց ժողովրդական լեզուի մէջ Պահք եւ Ծոմ քիչ մը տարբեր իմաստներ ունին: Պահք կը նշանակէ մտեղէն եւ իւղային կերակուրներ չուտել. իւղ ըսած ատեն պէտք է իմանալ իւղերը այն կենդանիներուն, որոնց միտը կ'ուտուի:

Իսկ Ծոմ կը նշանակէ որոշեալ ժամանակի մը համար, զոր օրինակ 12 կամ 24 ժամ, եւայլն, չուտել ոեւէ բան եւ չխմել, կրնանք այժմ աւելցնել նաև չծխել:

Եկեղեցական կարգադրութեամբ Պահքերը երեք խումբերու կը բաժնուին. ա) Օրաբար պահք. բ) Շաբաթապահք. ԲԾ. էն մինչև Ռեբի. տեւող շաբաթական պահքերը. եւ Գ) Մեծպահք, որ կը կոչուի նաև Բառաստը. նորդական պահք, Բառաստորդք, Ազուխցք:

Պահքերուն՝ ոմանք պահող կերակուրներ կ'ուտեն. ոմանք ծոմ կը բռնեն եւ միանգամայն պահող կերակուր կ'ուտեն՝ ծոմ բռնելէ ետքն ալ:

Պահքի եւ Ծոմի դրութիւնը շատ հին է, եւ ամէն ազգ եւ կրօնք ունի իր Պահքերն ու Ծոմերը:

Աստուածաշունչի մէջ յաճախ կը յիշատակուին ծոմապահութեան կանոններ եւ նշանաւոր ծոմ բռնողներ:

Ամերիկացի նշանաւոր ծոմապահ մը, Տքթ. Շ. Ս. Թէնըրը, 1877ին կամաւորապէս ծոմ բռնեց 10 օր, եւ երբ ասոր օդուտը տեսաւ, շարունակեց մինչեւ 42 օր, եւ որովհետեւ բժշկական գիտութիւնն սկեպտիկ է, Տքթ. Թէնըրը հաւանաբար նիւ Եօրքի բժշկական վարժարանին հսկողութեան տակ բռնել նոր ծոմ մը, որ սկսաւ 1880 Յունիս 28ին. ծոմապահը դրուեցաւ պարզ սենեակի մը մէջ, միշտ հսկողութեան տակ: 14 օր ոչ ջուր խմեց, ոչ ալ մարզանք ըրաւ. բայց յետոյ ժողովրդեան բողոքին վրայ ջուր տուին իրեն եւ կառքով պտոյտ ալ ընել տուին: Այս ծոմապահութիւնը, որ ամբողջ ազգին ուշադրութիւնը գրաւեց, տեւեց 40 օր: Մարդը ծոմը աւրեց պտուղով, եւ չնեղուեցաւ ոեւէ ցաւէ:

Կէյվըր անուն կարեւոր ծոմապահ մը 30 օր ծոմ բռնեց 1910 Մայիս 16էն մինչեւ Յունիս 14: Այս մարդը բաւական նիհարցաւ, բայց ոեւէ ցաւ կամ նեղութիւն չգրաց:

Տքթ. Բենետիկա կը յիշատակէ թէ Ռ. Լիվանդին անուն Մալթացի խմրագիր մը, իր իսկ հսկողութեան տակ 31 օր ծոմ բռնեց, 1912 Ապրիլ 14էն մինչեւ Մայիս 13: Մարդը կամաւոր ծոմապահ մըն էր, եւ Մալթայէն եկած էր այս փորձը ընելու համար: Մարմնով սովորական մարդ մըն էր այս Մալթացին, 40 տարեկան. բոլոր ծոմի ընթացքին միայն զտեալ ջուր խմեց. եւ առաջին տասը օրերու ընթացքին ոչ կերակուր ուղեց, ոչ ալ զգալի բան մը կորսնցուց իր ծանրութե-

նէն եւ կենսունակութենէն: Միայն 21րդ եւ 22րդ օրերը թեթեւ ցաւեր մը զգաց մկանունքներուն մէջ, առանց տաղնապելու, եւ երբ բոլորեց ծոմապահութեան շրջանը, իր մարմնին վիճակը կանոնաւոր էր, միայն քէկ մը կորսնցուցած էր իր ծանրութենէն:

Լիվանդին ուղեց շարունակել իր ծոմապահութիւնը, բայց թոյլ չտուին: Մոմին վերջին օրը նա տասը ամառներնեքէն ելաւ իծաւ առանց նեղուելու: Իր ծոմը աւրեց լիմոնով, խաղողի քամուքով, բրինձով եւ մեղրով: Եւ ծոմը աւրելէն ետքը աղիքներու թեթեւ խիթ մը ունեցաւ. և թեթեւակի ծանրութիւն մը կորսնցնելէ զատ ուրիշ վնաս չունեցաւ:

Իսկ Բօրքի (Իրլանտա) Բաղաքապետ Մէք-Սուինիի 72 օրուան անսուաղութիւնը, քաղցամահութեամբ վերջ տալու համար իր երկամեայ բանտարկելութեան, արդէն հանրածանօթ է, իրբեւ քաղաքական հանդամանք ունեցող խնդիր մը:

ԵՂՆՇԷ
(Հեղինակութիւնը)

Ոսկեծղի, գեղեցկատիպ
և՛/՛ իս գրիոյկ ոսկեշունչ,
Ազգիս փառքը, անբխտ օրը
Դու փարզող անմըռունչ:

Ո՞վ պիտի տար այն անբապտ
Սէրն ու գուրբ դէպ Հային,
Թէ որ մարդիկ քեզ, ո՛վ գըրքուկ,
Երբեմն չի կարդային:

Գեզ կարդալով կը մտռամամ
Ես քերութիւնք մեր ազգին
Դէպ հայ եղբարքս գուր ու սիրով
Միշտ կը լցուի իմ հոգին:

Մըտփիս մէջը հս միշտ կ'ասեմ.
«Սերունդք վարդան մեր Գաջին
Անհընար է՝ անփառունակ,
Ըստրուկ մընան կամ կորչին»:

Կամ տեսնելով հէզ հայ Տէրտէր,
Սուրբ Ղեւոնդիկ կը յիշեմ,
Ու յուսահատ տրտում մըտփեր
Ինձմէ հեռու կը փըշեմ:

Եղիշէին Հայք կարդալով,
Նոր յայտերով կը լցուին,
Հայի գալոց բարիքն նոցա
Հոգւոյ առջեւ կը բացուին:

Հայ պատանի, շա՛տ կարդա,
Այս գըրքուկը ոսկետառ,
Որ համոզուիս քէ մեր Հայը
Կորչելու ազգ չէ՛ իսպառ:

ԳԱՄԱՌ—ԲԱԹԻՊԱ

ԳԱՋՆ ՎԱՐԴԱՆ

ԳԱՋՆ ՎԱՐԴԱՆ ԵՐԳ ԴԱՐՈՒ Հայ բանա-
կին սյանծալի եւ ՄԵՃ Սպարապետը, Հերո՛սն
է ԵՂՆՇԷի Պատմութեան, ուր այնբան գըր-
քէն սճով նկարագրուած է Հայ Ազգին իղճմը-
տանքի Ազատութեան Առաջին Պատերազմը:

ԳԱՄԱՌ ԲԹԻՊԱ Իր այդ ներշնչող ԳԵՐ-
թուածով կը թրթռացնէ իր հոգւոյն յուզում-
ները Եղիշէի ընթերցումէն, եւ դորովանօք
կը յանձնարարէ Հայ մարդոց ոսկետառ զըր-
բոյիկին ընթերցումը:

Եղիշէի Պատմութեան Հերոսը, մինչեւ
ցարդ չէր ունեցած իր առանձինն կենսադը-
րութիւնը, որուն ճշգրիտ ծանօթութիւնը
չատ աւելի պիտի պարզէր եւ պիտի բարձրա-
ցընէր Եղիշէի Պատմութեան ներքին գեղեց-
կութեան գերը եւ արժէքը:

ԲԱՐԳԷՆ ՍՐԲԱՋԱՆԻ զբնով առաջին ան-
գամ խմբագրուած է այդ կենսադըրութիւնը

եւ վերածուած է զբարոյի մը, որուն հայե-
րէնը սքանչելի կերպով յատակ է եւ զեղե-
ցիկ :

Տպագրուած է ընտիր թուղթի վրայ,
հաստատուն լաթակազմ, ոսկետառ կողքե-
րով. Գին՝ ԵՐԿՈՒՒ ՏԱԼԷՐ :

ԳԱՋՆ ՎԱՐԴԱՆ պէտք է մտնէ ամէն հայ
տուն եւ պէտք է դտնուի ամէն զբասէր հա-
յու մատենադարանը :

ԳԱՋՆ ՎԱՐԴԱՆ հրատարակուած է ո՛չ
թէ շահու վաստակի համար, այլ որովհետեւ
Հայ Ազգը այսօր ալ պէտք ունի ԳԱՋՆ ՎԱՐ-
ԴԱՆԻ հայրենասիրական ողբոյն եւ ծառա-
յութեան կերպերուն :

—«Հա՛յ պատանի շա՛տ կարգա
Այս Գրքոյնը ոսկետառ,
Որ համոզուիս թէ մեր Հայը
Կորչելու ազգ չէ՛ իսպառ» :

ԳԱՋՆ ՎԱՐԴԱՆԸ զնելու համար պէտք է
դիմել :

The AUTHOR of Katchn Vartan
25 Porter St.,
Watertown, 72, Mass.

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼԸ

1920—1921

(Այբուբենի կարգաւ)

1. ԱԶԳ. Պատօնաթերթ Ազգային Ռա-
կավարական Կուսակցութեան Ամերիկայի
Շրջանակին: Ժերդ տարի: Ամենօրեայ (բա-
ցի կիրակիներէ): Պոստոն:
2. ԱՍՊԱՐԷԶ. Պատօնաթերթ Հ. Յ.
Դաշնակցութեան Գալիֆօրնիոյ Շրջանակին:
ԺԴրդ տարի: Կը հրատարակուի ԳՇ. եւ
ՈՒՐԲ. օրեր, Ֆրէզնօ:
3. ԱՐՕՐ. Օրկան վերակազմեալ Հնչակ-
եան Կուսակցութեան Գալիֆօրնիոյ Շրջա-
նակին: Բրդ տարի: Կը հրատարակուի ԴՇ.
եւ ՇԲ. օրեր, Ֆրէզնօ:
4. ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ ՓՈՂԸ. Յայտորոշ, Սըբ-
տաթոյգ եւ ոչ-յարանուանական Ամաթերի
մը, ի նպատակ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ: Կը
հրատարակուի Ատուծոյ Եկեղեցիին Մատե-
նագրութեան Ընկերութեան կողմէ, Տիբ-
բօյթ, Միւլ:
5. ԲՈՒԺԱԿ. Ամօրեայ Հանդէս. Բժշկա-
կան եւ ստղջարահայտան: Տնօրէն - Խմբա-
դիր եւ հրատարակիչ Տըթ. Արշակ Տէր-Մար-
կոսեան: Դրդ տարի: Փրալիսէնս, Ռ. Ա.:
6. ԵՐԻՏԱՍՍԱՐԴ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ. Օրկան
Սօցիալ Դէմօկրատ Հնչակեան Կուսակցու-
թեան Ամերիկայի Շրջանակին: ԺԼ. րդ տա-

րի: Կը հրատարակուի ԲՇ. ԳՇ. և. ՈՒՐԲ. օրեր, Շիքաօ:

7. ԵՓՐԱՏ ԱՉՂԱՐԱՐ. Առևտրական Ամսաթերթ (Monthly advertising medium in U. S. A.): Բրդ տարի: Կը հրատարակուի եփրաս Տպարանական Ընկերութեան կողմէ ամէն ամսու 15ին, ՏիՖրոյթ, Միչ.:

8. ԿՈՉՆԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ. Շարաթաթերթ անկախ: ԻԱրդ տարի: Կը հրատարակուի ԿՈՉՆԱԿ Հրատարակչական Ընկերութեան կողմէ, Նիւ Եորք:

9. ԿՈՒՆԿ. Շարաթաթերթ Ազգային, Բաղարական, Հասարակական: Հրատարակուի ԿՈՒՆԿ Հրատարակչական Ընկերութեան: Գրդ տարի: Լոյս կը տեսնէ ամէն Ուրբաթ օր, Ֆրիստէյֆրա:

10. ՀԱՅՐԵՆԻՔ. Պաշտօնաթերթ Հ. Յ. Դանիակցութեան Ամերիկայի Շրջանակին: 21րդ տարի: Կը հրատարակուի ամէն օր. բացի երկուշաբթիէ, Պոստոն:

11. ՅՈՒՇԱՐԱՐ. Պաշտօնաթերթ Հ. Բ. Ր. Միութեան Ամերիկայի Շրջանակին: Կը հրատարակուի ամէն երկու շաբաթն անդամ ժը, Պոստոն:

12. ՆՇՈՅԼ. Ամսադրոյի (Իմաստասիրական և. Առողջապահական). Տնօրէն-Խմբադիր և. Հրատարակիչ Տըթ. Սեդրակ Եղեան: Բրդ տարի: Նիւ Եորք:
(ՆՇՈՅԼ կը խմբադրուի անդլիերէն լեզուով և. հայերէնի կը թարգմանուի):

13. ՆՈՐ ԿԵԱՆՔ-ՍԻՍՈՒԱՆ. Պաշտօնաթերթ Ազգային Ռամկալարական Կուսակ-

ցութեան Բալիֆօրնիոյ Շրջանակին: Էրդ տարի: Կը հրատարակուի ԳՇ. ԵՇ. և. ՈՒՐԲ. օրեր, Ֆրէզո:

14. ՊԱՀԱԿ. Օրկան Վերակազմեալ Հըն-չակեան Կուսակցութեան Ամերիկայի Շրջանակին: ԺԱրդ տարի: Կը հրատարակուի ԳՇ. ԵՇ. և. ՇԲ. օրեր, Պոստոն:

15. ՁԱՆԱՍԷՐ. Ամսեայ Հանդէս Բալիֆօրնիոյ Հայ Բ. և. Ընդ. Միութեան: Էրդ տարի: Կը հրատարակուի Ֆրէզո:

16. ՎԵՐԱՅՆՈՒԹԻՒՆ. Ամսաթերթ Հասարակական Գիտական և. Գրական (Պաշտօնաթերթ Սօցիալ Դէմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Հակա-Սապահլիւլեան Հոսանքին): Գրդ տարի: Կը հրատարակուի Պոստոն:

17 ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ. Պարբերական Հայ ծարտարագէտներու Միութեան: Առաջին թիւը հրատարակուեցաւ 1920 Յուլիս 8: Բրդ տարի: Կը հրատարակուի Նիւ Եորք:

18 Յալխաւի. Երգիծաթերթ Կիսամսեայ, հիմնուած 1915ին, կը հրատարակուի Պոստոն, «Հայրենիք»ի տպարանէն: Խմբադիր Սիմօն-Կիւրօ:

19. The New Armenia. Անդլիերէն Ամսաթերթ, (Նուիրեալ Հայկական Դատին և. Հայկական Գրականութեան Ճաւայման Ամերիկայի և. առ Հասարակ անդլիախօս ժողորբիկայի և. առ Հասարակ և. Խմբադիր՝ Արվերեան մէջ: Հիմնադիր և. Խմբադիր՝ Արվերեան մէջ: Հիմնադիր և. Խմբադիր: Կը հրատարակուի Նիւ Եորք:

Ասոնցմէ զատ կան նաեւ Եկեղեցիներու
յտակ թերթիկներ, որոնք ամէն շաբաթ կամ
պարբերաբար կը հրատարակուին, իբրեւ
Տեղեկագիր եւ Յուշարար Եկեղեցիներու
գործունէութեան, հետեւելով Ամերիկեան
մեթոտի:

1. ԲԵՄ. Հրատարակութիւն Յրէկնօյի
Հայ Պանախտաց (Հայ Աւետարանական) Ե-
կեղեցւոյն:

2. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ԹԵՐԹԻԿԸ. Հրատա-
րակութիւն Նիւ Եորքի Հայ Աւետարանական
Եկեղեցւոյն:

3. ՇՈՂԱԿԱԹ. Նիւ Եորքի 17րդ Փողոցի
Ս. Գ. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ կողմէն:



ԱՐԱՐԱՏ

Նպարեղէնի Ընկերութիւնը կը Մանուցանէ

Բոլոր Հայ ընտանիքներու:

Ձեզ արդէն ծանօթ է Արարատ Նպարե-
ղէնի Ընկերութեան երկու փոքր բանակ ծա-
խող խանութները, 54 North (Երկրորդ յար-
կը) St., Boston, Mass., եւ 39 Kneeland
St., Boston, Mass., որոնք միշտ բաց են
մեր յարգելի յաճախորդներուն եւ կատար-
եալ գոհացում կուտան: Ամէն ինչ օրուան
գիններով, սպիտակ կշիւք եւ մէկ գին ամենուն
համար:

Ararat Grocery Co. Inc.

150 Commercial St.,

Boston, Mass. (U. S. A.)

Tel. Beach, 4375 W.

Խանութներու ապաքանքին համար տե՛ս
Էջ 100:

Ժ. ԿՈՐԱԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Կը պահեն ընտիր եւ ամէն ճաշակի ու քմայքի յարմար ծխախոտներ, սիկրէթներ: Կը վաճառեն արեւելեան ձեռագործներ եւ ասորանքներ: Ունին Արեւելեան գորգեր:

ՅՅՆՍԿՐԱՅ

Տիկ. Փանոսեանի, Ա. Ծահ-Մուրատեանի, Թ. Պէղաղեանի երգերուն ռէքլարունքը, ամէնէն յարմար գիներով կրնաք դտնել միայն Կորաքեանի խանութին մէջ:

Ինչպէս Պոստոնէն, նոյնպէս շրջակայ եւ հեռուոր քաղաքներէն եղած ասպարանքներ չուտով եւ խնամքով կը կատարուին:

Ուշադրութիւն ըրէ՛ք մեր հասցէին.

J. Gorakian & Son

33 Kneeland St.,

Boston, Mass.

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻԻՆ

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԸ մեր համազային միակ կազմակերպութիւնն է եւ հաստատութիւնը, որ հայրենասիրական ներքին եւ արժէքաւոր գործեր կատարեց եւ պիտի կատարէ յաւէտ Արեւմտեան Հայոց կեանքին մէջ:

Ամէն մէկ հայ, առանց խորութեան եկեղեցւոյ, հասակի եւ սեռի կրնայ անդամակցել ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻՆ, եւ այս է պատճառը, որ այսօր Ամերիկայի մէջ Տասը հազարի կը հասնի ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ անդամոց թիւը:

Ամերիկայի մէջ ընդարձակ առիթ է սպասեհութիւն կայ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԸ տարածելու, ընդարձակելու եւ ուժաւորելու, որպէս զի Հայը Հայով բռնելու դիտակցութիւնը եւ ուղղութիւնը նկարագրի մը ըլլայ մեզ նման ցրուած եւ կտրատուած Ժողովուրդի մը, որ սակայն ամէն իրաւունք ունի ապրելու իրրեւ Ազատ, Անկախ ԱԶԳ Իր սկտական կազմակերպութեամբ:

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԸ կոչուած է իր համազային եւ հայրենասիրական նկարագրով միացուցիչ ուժի աղբիւր մը ըլլալ մեր ազգային կազմակերպեալ կեանքին մէջ:

Բոլոր Հայրենասէր Հայոց համար պարտք մը պէտք է ըլլայ անդամագրուիլ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ դրամական շատ փոքրիկ յանձնառութեամբ մը:

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՔ

Բարեյիշատակ Մխիթար Աբրալի Միա-
բանութիւնը իւր երկու ճիւղերով, մին Վե-
նետիկի Ս. Ղազար կղզեակին մէջ, իսկ միւսը
Վիեննայի մէջ, նուիրուած են զըշի եւ մտքի
աշխատութեան:

Երկու Միաբանութիւններն ալ ունին ի-
րենց ամօրեայ Հանդէսը, որոնց մէջ պար-
բերաբար կը պարզուին իրենց գրական եւ
հրատարակագրական աշխատութեանց նկա-
րագիրները՝ հայ մտաւորական կեանքի բազ-
մադիմի խնդիրներուն շուրջ:

ԲԱԶՄԱՎԷՊՒ Վենետիկի Մխիթարեան
Հարց ամսագիրն է, որ կը մշակէ Ազգային,
Բանասիրական, Գրական եւ Գիտական նիւ-
թեր:

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ՝ Վիեննայի Մխի-
թարեան Հարց ուսումնասիրութիւն է, եւ կը
մշակէ հայագիտական նիւթեր:

Ամերիկահայ գրասէրներ եւ զրոյներ
մեծապէս պիտի օգտուին ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐ-
ԵԱՅի մասնագիտական նիւթերէն:

Կ'արժէ որ Ամերիկայի Հայ դպրութիւն
հետաքրքրութեամբ ծանօթանայ այս երկու
հանդէսներուն ալ, որոնք բոլորովին նոր
նիւթ պիտի հայթայթեն իր մտքին եւ զե-
ղեցիկ ու կրթիչ գանազանութիւն մը պիտի
բերեն Ամերիկահայ Մամուլի արտագրու-
թեանց մէջ, իրենց լեզուով, իրենց սճով եւ
իրենց դիտելու եւ դատելու ինքնուրոյն կեր-
պերով:

Բաժանորդ գրուեցէ՛ք այդ երկու հան-
դէսներուն ալ:

ԲԱԶՄԱՎԷՊՒ տարեկան բաժնեդինն է
15 Ֆրանք կանխիկ. եւ հասցէն.

Re'daction de la Revue

PAZMAVEB

St. Lazare, VENISE, ITALIE

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅԻ տարեկան բաժ-
նեդինն է 16 Ֆրնք. կանխիկ. եւ հասցէն.

Re'daction de la Revue

HANDES AMSORYA

VII² Mechitharistengasse, 4.

VIENNE (Autriche)

Երբ ՕՐԱՅՈՅՅԻՍ ծանուցումներէն եւ
յայտարարութիւններէն քեյադրուա՛ր կ'ու-
զէ՛ք գնումներ ընել, յիշեցէ՛ք ձեր նամակնե-
րուն մէջ, քէ ՕՐԱՅՈՅՅԻՆ քեյադրուած է՛ք:

երկիւզածութեամբ, յստակ եւ հանդարտ առողանութեամբ, իրբեւ արտայայտութիւնը բոլոր աղօթաւորներու կամքին, սիրոյն եւ խանդաղատանքին:

Ողորմեսցի քեզ Աստուած հօրն, եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն անցանաց քոց, անցելոյն եւ այժմուս, եւ յառաջիկայէն փրկեսցէ զքեզ եւ հաստատեսցէ յամենայն գործս բարիս, եւ հանգուցէ զքեզ ՚ի հանդերձեայ կեանսն: Ամէն:

ՈՐՐՉԱՓ ԵԿԵՂԵՅԻՆՆԵՐ

ԿԱՄ

ՅԱՐԱՆՈՒԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Միացեալ Նահանգաց Ամերիկան զերազանցապէս կրօնական երկիր մըն է. որովհետեւ կրօնական եւ եկեղեցական ամէն տեսակ շարժում գոյութիւն եւ կազմակերպութիւն ունի հո'ն:

Կրօնական կեանքը Ամերիկայի նկարագրն է:

Ամերիկայի յատուկ կամ Ամերիկեան մեծ եկեղեցիներ մասնաւանդ հօր ազդակներն են Ամերիկեան Քաղաքակրթութեան: Եւ այս է պատճառը, որ կրօնական եւ եկեղեցական բազմաթիւ եւ այլազան շարժումներ ու կազմակերպութիւններ այնքան կը հետաքրքրեն Ամերիկեան ժողովուրդը իրենց կենսունակութեամբ եւ զարմանալի գործունէութեամբ թէ՛ ներքը՝ Ամերիկայի մէջ եւ թէ՛ դուրսը՝ աշխարհի ամէն կողմ, միսիօնարական դաշտերու մէջ:

Շատ անգամ բուռն եւ լսուած է, թէ Ամերիկայի մէջ Բողոքական հարիւրաւոր յարանուանութիւններ կան, բայց ատենց անունները կամ տիտղոսները իրենց թիւին չափ անձանօթ են Հայ ժողովուրդին:

Հետեւեալ ցանկը քաղուած է Ամերիկեան Կառավարութեան պաշտօնական մէկ ճրատարակութենէն, այսինքն՝ Առեւտրական Պաշտօնատան վիճակագրական Գրասենեակին թիւ 142 Տեղեկագրէն(*), որ կը ներկայացնէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց ԿրՕՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒՆ Վիճակագրյը 1916ի մէջ:

1. Էթովէթիսթ Մարմիններ (կրկնագալըստեանք կամ երկգալստեանք, 5 յարանուանութիւններով): 2. Ամերիկեան Փրկագործներ (Բըսիւ վըքթըր): 3. ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻ: 4. Աստուծոյ Կաճանները, Ընդհանուր Ժողով: 5. Պահայիներ: 6. Մկրտչական Մարմիններ (17 բաժանումներով կամ յարանուանութիւններով): 7. Եզրարբ, Գերման Մկրտչականներ (Տըմքըր կոչուածները, 5 յարանուանութիւններով): 8. Եզրարբ, Փրիմիթ (6 կարգերով): 9. Եզրարբ, Բիվըր (3 յարանուանութիւններով): 10. Պուստայականք (Չինական եւ Ճարնական Մէհեաններ): 11. Կաթոլիկ Առաքելական Եկեղեցի: 12. Բրիտանացիներ: 13. Բրիտանեան եւ Միսիսիպիական Դանակցութիւն (կամ Ուեստակցութիւն): 14. Բրիտանեան Եկեղեցի (Ամերիկեան Բրիտանեան Համաժողով):

(*) DEPARTEMENT OF COMMERCE, Bureau of the Census. Sam. L. Rogers, Director. Bulletin 142. RELIGIOUS BODIES, 1916. Washington, Government Printing Office, 1920.

ղով): 15. Բրիտանեան Միութիւն: 16. Եկեղեցի Աստուծոյ եւ Սուրբ Բրիտանոսի: 17. Եկեղեցի Ընդհանուր Մեսիական Պատգամաց: 18. Եկեղեցի Բրիտանոսի: 19. Եկեղեցի Աստուծոյ, Ընդհանուր Ժողով: 20. Եկեղեցի Աստուծոյ ի Հիսթալին Ամերիկա, (Ընդհանուր Երկրայթիւն): 21. Եկեղեցի Աստուծոյ Կենդանոյ (3 յարանուանութիւններով): 22. Եկեղեցի Նոր Երուսաղէմի (2 յարանուանութիւններով): 23. Ընդհանուր Եկեղեցի Նոր Երուսաղէմի: 24. Հասարակարական Ընկերութիւնք (Բամբընքսիք Սոսայիթիս, 2 յարանուանութիւններով): 25. Ժողովրդական Եկեղեցիք (Բոնկըկէշընը): 26. Ալաիերոք Բրիտանոսի: 27. Արեւելեան Օրթոթոքս Եկեղեցիք (Ալպանական, Պուլխարական, Յունական, Ռումանական, Ռուսական, Սերպիական, Սիւրիական): 28. Աւետարանական Ընկերակցութիւն: 29. Աւետարանական Բողոքական Եկեղեցի Հիսթալին Ամերիկայի: 30. Աւետարանական Ընկերակցութիւնք (15 յարանուանութիւններով): 31. Ազգա Բրիտանեան Սիօն Եկեղեցի Բրիտանոսի: 32. Բարեկամք (4 յարանուանութիւններով): 33. Գերման Աւետարանական Միօք Հիսթալին Ամերիկայի: 34. Սրբազան Եկեղեցի (Հօլիմէտ Չըք): 35. Անկախ Եկեղեցիք: 36. Միջազգային Առաքելական Սրբազան Եկեղեցի: 37. Յակոբիկ Եկեղեցի (Ասորի): 38. Հրէական Ժողովուրդք (Բոնկըկէշըն): 39. Սուրբ Վերջին Դարաց (Latter Day Saints, 2 յարանուանութիւններով): 40. Լիութուա-

նական Ազգային Կաթոլիկ Եկեղեցի: 41. Լուսերական Մարմիններ (22 յարանուանութիւններով): 42. Մէննիստ Մարմիններ (16 յարանուանութիւններով): 43. Մեթոսական Մարմիններ (17 յարանուանութիւններով): 44. Մօրավեան Մարմիններ (3 յարանուանութիւններով): 45. Նոր Առաքելական Եկեղեցի: 46. Ոչհատուածական Եկեղեցիք Աստուածաշնչի Հաւատոց: 47. Հին Կաթոլիկ Եկեղեցիք յԱմերիկա (3 յարանուանութիւններով): 48. Երեցական Մարմինք (10 յարանուանութիւններով): 49. Բողոքական Եպիսկոպոսական Եկեղեցի: 50. Բարեկարգեալ Մարմինք (4 յարանուանութիւններով): 51. Բարեկարգեալ Եպիսկոպոսական Եկեղեցի: 52. Հռոմէական Կաթոլիկ Եկեղեցի: 53. Փրկութեան Բանակ: 54. Սկանտինաւեան Աւետարանական Մարմինք (3 յարանուանութիւններով): 55. Շուէնքֆէլտրս: 56. Ընկերական Եղբարք: 57. Ընկերութիւն Վասն Գեղեցիկագիտական Մշակութի: 58. Հոյեպաշտականք (2 յարանուանութիւններով): 59. Բարեկամք Տաճարի կամ Տաճարական Ընկերութիւն ի Միացեալ Նահանգս: 60. Աստուածիմաստական (Թէօզոֆիքըլ) Ընկերութիւնք (4 յարանուանութիւններով): 61. Միադաւանք: 62. Միացեալ Եղբարց Մարմինք (2 յարանուանութիւններով): 63. Միացեալ Աւետարանական Եկեղեցի: 64. Տիեզերականք: 65. Վեաանթա Ընկերութիւն: 66. Կամաուրք Ամերիկայի:

ԵՐԱՆ ԳՐԱՏԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՅՏԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ	
Ընդարձակ Պատմութիւն Հայոց	\$3.00
Ժողովրդային Երգարան, Բ. տպ.	1.75
Նոր Քերական Գ. տպ.	.15
Մայրենի Լեզու, Ա. Տարի, Բ. Տպ.	.50
Միջին Դասընթաց	.50
Այբուբենի Քարդոնի վրայ	.05
Տեսք Գրավարժութեան	.15
ԱՆԳԼԻՏԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ	
Պատկ. Զրուցատրութիւն, Գ. տպ.	1.75
Մուսավլէք Միւսիայէմէ	1.00
Նոր Գրայնի Բառարան, Զ. տպ.	1.25
Նոյնը կաշեկազմ եւ ոսկեգօծ	2.00
Ամերիկահայ Նամականի	1.50
ԱՌՈՂՋԱՐԱՆԱԿԱՆ	
Գործնական Առողջաբանութիւն	1.25
Պնդութիւնն ու Անոր դարմանը	.15
Սեռային Առողջաբանութիւն	1.25
Գաղտնիք Կանանց	.10
ԶԱՆԱԶԱՆ	
Լուսանկարչութիւն	.25
Փարլամէնթական Կանոններ	.20
Մհալէնի Հնարամտութիւնները	.25
Բաղդադոյն Երագահան	.10
Ծրարով Փօսք Քարտեր	.50

E. A. YERAN 8 DORE ST.,
BOSTON, MASS.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

	Էջք
Ազգային Պատուիրակութիւն	92
Ամանորի Իղձեր (<i>Քերթնածիկ</i>)	11
Ամերիկեան Տօներ	5
Ամիսներ եւ Օրեր	5
Անշարժ Տօներ Ամաքիւերով	1
Առա իկայ հինգ տարիներու գլխաւոր	
Տօներուն օրերն և ամաքիւերը (<i>Աղիւսակ</i>)	9
Առաջնորդութիւն Հայոց Ամերիկայի	61
Արարատ Ընկ.	100 և 113
Բագմովէպ	117
Գլխաւոր Տօներ եւ Օրեր	3
Եղիշէ (<i>Հեղինակութիւնը</i>) Քամառ Քաքիպա	106
Թեմակալ Հովիւներ (<i>Իրենց պարտքը</i>)	59
Թեմեր (Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդութեան)	62—85
Ժողովրդեան Մասնակցութիւնը Ժամերգութեան	97
Ժ. Կորաբեան եւ Որդի	114
Հ. Բ. Ը. Միութիւն	115
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅ ԵԿԵՂԵՅԻ.— Ակնարկ մը Հոգեւոր իշխանութեան Կազմակերպութեան վրայ, սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը	46

Գէա Ամսօրեայ	117
Կապտութիւն Հայաստանի	90
Կարարձութիւն (<i>Իրենց պարտքը</i>)	60
Հայնի Սաղմոսաց, <i>Եւայն</i> (<i>Աղիւսակ</i>)	8
Միտրարեան Հարք	116
Յիշատակութիւնք Ս. Պատարագի տոնն	86
Յիշատակութիւնք Հայաստանի Հանրապետութեան	88
ՆիՍՏՈՒԿՍՅ.— Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Մէջ (ե՞րբ նստելու է եւ ե՞րբ ոտի վրայ կե- նալու է ժամերգութեան եւ Ս. Պատարագի տոնն)	92
ՈՂՈՐՄԵՍՅԻ (Ժողովրդեան կողմէ ըսուելիքը)	118 եւ 120
Ո՞րչափ Եկեղեցիներ կամ Յարանուանու- թիւններ կան Ամերիկայի մէջ	121
Պահ եւ Ծով	101
Պահակներ	93
Պահի համար արգիւեալ օրեր	6
Պահի համար քոյլատրեալ օրեր	7
Սահմանադրական Կազմակերպութիւնը Ա- մերիկայի Հայոց Առաջնորդական Վիճակին	55
Տոմարի Բանալին	3
Տօնական կամ կիրակի Բռնելիք օրեր	4

ՔՐՁՆ ՎԱՐՂԱՆ

Օրացոյց եւ Տօնացոյց

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Խաչելութիւն	40
Վ. Ե. Տ. Տ. Գեորգ Ե. Կաթողիկէ	
Սեփեան Լալոյց	59
Շերի. Տ. Տ. Սահակ Բ. Կաթողիկոս	
Վրկիկոյ	52
Ամեն. Գաւէն Պատրիարք Լալոյց	54
Առաջին Առաջնորդ Ամերիկայի Լալոյց	
Ազգ. Յովսէփ Արքեպիսկոպոս	58
Ռասարի Ս. Փրկիչ Եկեղեցոյն Խորանը	63
Ս. Փրկիչ Եկեղեցի Ռասարի	64
Սրբոց Վարդանանց Զօրավարաց	
Եկեղեցի Լովէի	67
Սրբոց Թարգմանաց Եկեղեցի	
Փրակտէնսի	70
Ս. Պետրոս Եկեղեցի	
Թրոյ-Ռօթըրփուրթի	73
Ս. Խաչ Եկեղեցի Ռ. Էսք-Հօսօբընի	75
Ս. Սահակ-Մետրոպ Եկեղեցի	
Ֆիլատէֆիոյ	77
Ս. Երրորդութիւն Մայր Եկեղեցի	
Յիւսէփ	79
Ս. Աստուծանման Եկեղեցի Եղեմի	80
Վարդապ. Սրահ. Ժ. Կասեղի	
Լու Աննէլիկի	82



ՔԱՅՆ-ՎԱՐԻԱՆԻ համար ՏՆ՝Ա էջ 107:

ԱՐԱՐԱՏ ՐԵԿՔԵԱՆ համար ՏՆ՝Ա էջ 100 և 113:

ՉԱՅՆԱՎՐԻ համար ՏՆ՝Ա 114:

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱՎԱՆԻ համար ՏՆ՝Ա էջ 115:

ԵՐԱՆ ԳՐԱՏԱՆ համար ՏՆ՝Ա էջ 125:

ՕՐԱՅՈՅՑԻ ԳԻՆՆ Է 30 ԱԷՆՓ

Հասցիք Առաջնորդարանին:

65 Laurrell St., Worcester, Mas

«Ազգային գրադարան»



NL0141011

